

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลโพธิ์พระยา

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลโพธิ์พระยา จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเกษตรของตำบล ซึ่งกระบวนการที่จะเกิดแผนพัฒนาการเกษตรนั้น ได้ดำเนินการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสภาพ ปัญหา/อุปสรรค โดยชุมชนมีส่วนร่วม และองค์กรภาครัฐ เอกชน กลุ่มต่างๆ ในตำบล เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชนที่แท้จริง ในการพัฒนาการเกษตรโดยภาพรวมให้ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน จึงมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลโพธิ์พระยาฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ดีนั้น ต้องขอขอบคุณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการต่าง ๆ เอกชน ผู้นำท้องถิ่นทุกท่าน ผู้นำกลุ่มอาชีพ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป เพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

นางสาวจัญญา เฟื่องฟุ้ง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา
สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพ	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๕
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๙
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๐
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๑
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๐
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๒๓
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ตำบล	๒๓
๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข การทำ TOWS matrix	๕๒
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๕๗
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า	๕๗
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๗
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๗
ภาคผนวก	๖๑
- โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)	๖๒
- โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช	๖๔
- โครงการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน	๖๖
- โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๗๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงทิศทาง ความลาดชัน ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงลักษณะดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงชุดดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝน (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗
ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิ (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘
ภาพที่ ๘ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๙
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๑
ภาพที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ภาพที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ภาพที่ ๑๗ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

[illegible]

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงปริมาณน้ำฝน (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖
ตารางที่ ๒	แสดงอุณหภูมิ (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗
ตารางที่ ๓	แสดงความชื้นสัมพัทธ์ (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘
ตารางที่ ๔	แสดงจำนวนครว้เรือน แยกชายหญิง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๙
ตารางที่ ๕	แสดงรายละเอียดจำนวนประชากร แยกชายหญิง ช่วงอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๙
ตารางที่ ๖	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๑
ตารางที่ ๗	แสดงชนิดพืช ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๑
ตารางที่ ๘	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ตารางที่ ๙	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ตารางที่ ๑๐	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๕
ตารางที่ ๑๑	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๖
ตารางที่ ๑๒	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ตารางที่ ๑๓	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ตารางที่ ๑๔	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ตารางที่ ๑๕	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ตารางที่ ๑๖	แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ตารางที่ ๑๗	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ตารางที่ ๑๘	แสดงทรัพยากรดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑
ตารางที่ ๑๙	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ตารางที่ ๒๐	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านเกษตรผสมผสาน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๑
ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๒
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๕
ตารางที่ ๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๖
ตารางที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๗
ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๙
ตารางที่ ๒๗ แสดงเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ตารางที่ ๒๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๓
ตารางที่ ๒๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๖
ตารางที่ ๓๐ แสดงสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๙

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑.๑ ที่ตั้ง

ตำบลโพธิ์พระยา เดิมชื่อไผ่ไม่ปรากฏแน่ชัด ได้สอบถามผู้ใหญ่ที่เล่าต่อกันมาว่า เดิมนั้นมีต้นโพธิ์ปลูกอยู่มาก เนื่องจากบริเวณนี้เป็นแนวป่าเดินทางในสมัยอยุธยา มีแม่ทัพพวกท้าวพระยานาหมื่น ได้เดินทางประพาสป่ามาจากอยุธยาและมาหยุดพักอยู่ตามใต้ต้นโพธิ์ เมื่อมาพักค้างแรมและพักผ่อนสบายก็จะอยู่กันเป็นเวลานาน มีเจ้าพระยานาหมื่นบางท่านได้มีครอบครัวอยู่ที่บ้านต้นโพธิ์นี้ ชาวบ้านจึงเรียกว่าบ้านต้นโพธิ์ ต่อมาเรียกเพี้ยนเป็นบ้านโพธิ์พระยา โดยใช้ชื่อที่ว่า มีต้นโพธิ์มากและมีเจ้าพระยามาพักค้างแรมกันมาก จึงเรียกว่า ตำบลโพธิ์พระยา มาจนทุกวันนี้ ซึ่งเป็นการบริหารราชการส่วนภูมิภาคขึ้นอยู่กับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://cleversuphunburi.blogspot.com/>)

๑.๑.๒ อาณาเขต

ตำบลโพธิ์พระยา เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๒๐ ตำบลของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น ๗ หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๑๒,๐๘๒ ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ไปทางทิศเหนือและทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร โดยมีเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลวังยาง ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
		ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลสนามชัย ตำบลพิหารแดง และตำบลบ้านโพธิ์
		อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการของตำบลโพธิ์พระยา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ หมู่บ้าน ประกอบด้วย โดยมี นายธวัช ทองเนื้อแปด กำนันคนปัจจุบัน ซึ่งการปกครองออกเป็น ๗ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

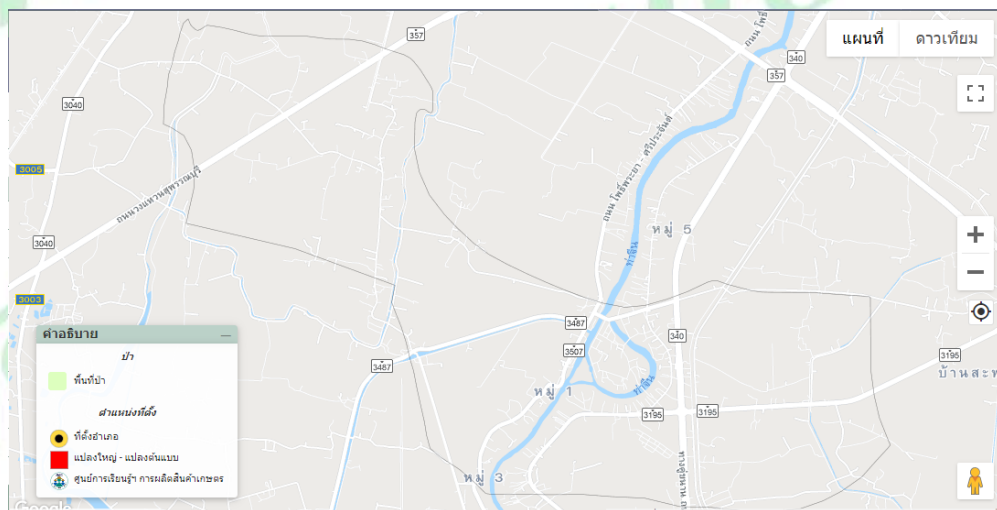
หมู่ที่ ๑ บ้านโพธิ์พระยา	นายธวัช ทองเนื้อแปด	ผู้ใหญ่บ้าน (กำนันตำบลโพธิ์พระยา)
หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยหมาก	นายอำไพ นิลน้ำคำ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านโพธิ์พระยา	นางสาวธนพรรณ คชาชัย	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านวังกุ่ม	นางสาวพสธร ศรีวิเชียร	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านนาทอง	นางสาวปณิสรา ทองสุข	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านตลาดแดง	นายสมบัติ รุ่งเรืองด้วยบุญ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านสวนพลู	นายวุฒิภัทร สิทธิเตโช	ผู้ใหญ่บ้าน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา และเทศบาลตำบลห้วยวังทอง

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๑.๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

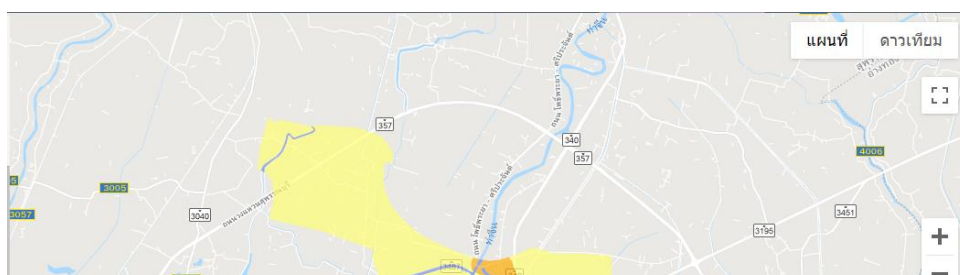
ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรดินและน้ำสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืช มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีคลองชลประทาน

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th)

๑.๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรดินและน้ำสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืช เช่น ข้าว มะม่วง

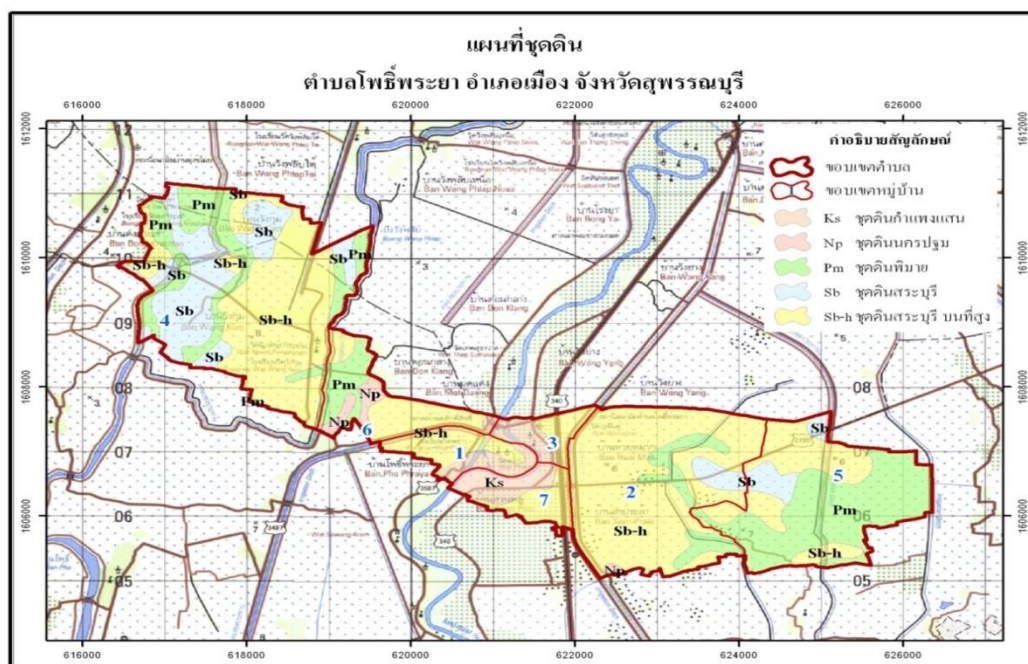

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงทิศทาง ความลาดชัน ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th)

๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

- ลักษณะดิน

กลุ่มชุดดินที่ Ks (ชุดดินกำแพงแสน), Np (ชุดดินนครปฐม), Pm (ชุดดินพินาย), Sb (ชุดดินสระบุรี) เป็นพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๑) อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ , ๔ , ๕ , ๖ และหมู่ที่ ๗ มีจำนวน ๘,๔๔๘ ไร่ พื้นที่ (S๒) และ (S๓) ไม่มี ส่วนพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมในการปลูกพืช ได้แก่ กลุ่มชุดดิน Sb-h (พื้นที่ N) อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๗ บางส่วน มีจำนวน ๑,๐๑๑ ไร่ รวมพื้นที่ทั้งหมด ๙,๔๗๙ ไร่

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงลักษณะดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

- กลุ่มชุดดิน

ตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๒ ชุด ได้แก่ ชุดดินที่ ๔ และชุดดินที่ ๓๘

- กลุ่มชุดดินที่ ๔

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องในฤดูแล้ง และอาจมีรอยอุกในดิน ดินบนมีสีดำ หรือเทาเข้ม ดินล่างมีสีเทา น้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง สีน้ำตาลแก่ หรือสีแดง อาจพบก้อนปูน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา บางแห่งยกทรง เพื่อปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหา โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำแนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในกรณีที่ขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกทรงกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

- กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

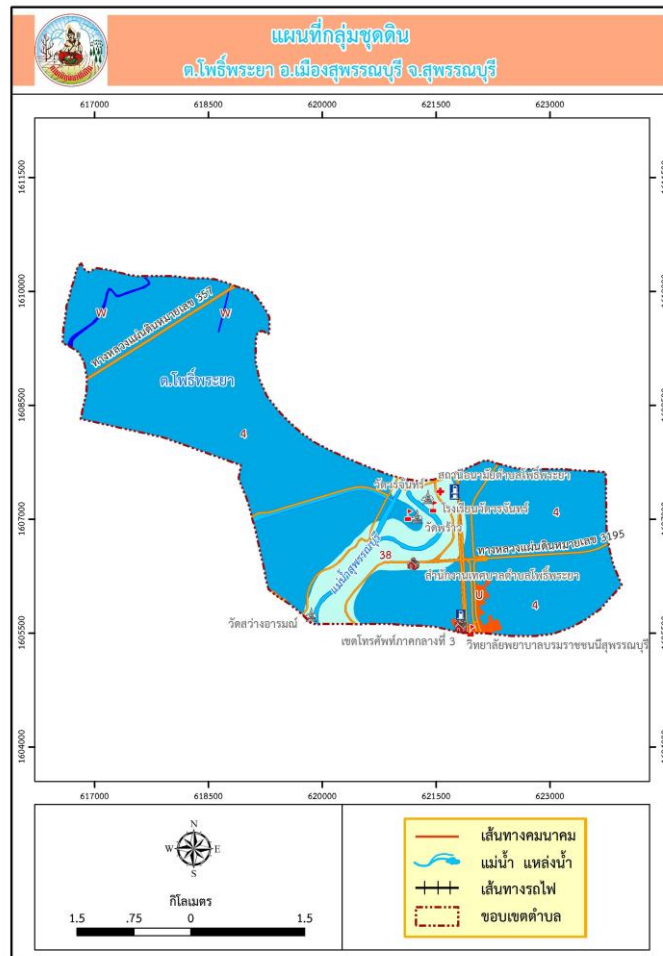
ลักษณะเด่น กลุ่มดินร่วนหยาบสีมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขัง หรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูก

พืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงเขตดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: สารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๕๘)

๑.๓. สภาพภูมิอากาศ

๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศเหมือนกับพื้นที่ทั่ว ๆ ไป ในเขตภาคกลาง คือ ได้รับอิทธิพลจากมรสุมที่พัดผ่านต่อเนื่องกันตลอดปี กล่าวคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพหนาวเย็นโดยทั่วไป จากนั้นมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ก็จะพัดเข้ามาแทนที่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนทำให้ มีฝนตกชุกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนสิงหาคมและกันยายน

๑.๓.๒ ฤดูกาล

มี ๓ ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูหนาว ได้รับอิทธิพลจากมรสุมที่ พัดผ่านต่อเนื่องกันตลอดปี กล่าวคือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ก็จะพัดเข้ามาแทนที่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม และฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายนทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนสิงหาคม

และกันยายน

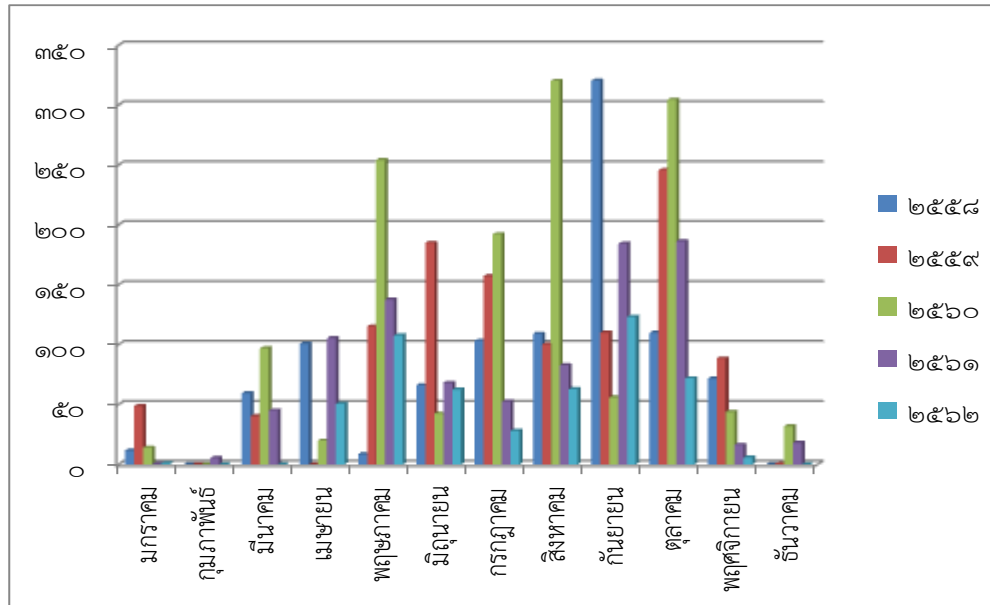
๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

ตำบลโพธิ์พระยา มีฝนตกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมไปจนถึงกลางเดือนตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๒๕๖๒ ๕๑๓.๒๐ มิลลิเมตร และเดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน ๑๒๓ มิลลิเมตร ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปี

ตารางที่ ๑ แสดงปริมาณน้ำฝน (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
มกราคม	๑๑.๕๐	๔๘.๗๐	๑๔.๐๐	๐.๔๐	๐.๘๐
กุมภาพันธ์	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕.๓๐	๐.๐๐
มีนาคม	๕๙.๔๐	๔๐.๒๐	๙๖.๙๐	๔๕.๐๐	๐.๐๐
เมษายน	๑๐๐.๗๐	๐.๐๐	๑๙.๗๐	๑๐๕.๕๐	๕๐.๕๐
พฤษภาคม	๘.๕๐	๑๑๕.๒๐	๒๕๔.๑๐	๑๓๗.๗๐	๑๐๗.๗๐
มิถุนายน	๖๖.๑๐	๑๘๔.๙๐	๔๒.๔๐	๖๗.๙๐	๖๒.๖๐
กรกฎาคม	๑๐๓.๓๐	๑๕๗.๐๐	๑๙๒.๒๐	๕๒.๔๐	๒๘.๑๐
สิงหาคม	๑๐๙.๐๐	๑๐๐.๒๐	๓๒๐.๒๐	๘๒.๘๐	๖๒.๘๐
กันยายน	๓๒๐.๔๐	๑๐๙.๙๐	๕๕.๙๐	๑๘๔.๓๐	๑๒๓.๐๐
ตุลาคม	๑๑๐.๐๐	๒๔๕.๘๐	๓๐๔.๕๐	๑๘๖.๒๐	๗๑.๙๐
พฤศจิกายน	๗๑.๗๐	๘๘.๔๐	๔๓.๘๐	๑๖.๓๐	๕.๘๐
ธันวาคม	๐.๐๐	๐.๖๐	๓๑.๙๐	๑๘.๑๐	๐.๐๐
รวมทั้งปี	๙๖๐.๖๐	๑,๐๙๐.๙๐	๑,๓๗๕.๖๐	๙๐๑.๙๐	๕๑๓.๒๐
เฉลี่ย (รวม)	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๑๑๔.๖๓	๗๕.๑๖	๔๒.๗๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ๗ เมษายน ๒๕๖๓

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝน (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ๗ เมษายน ๒๕๖๓)

๑.๓.๔ อุณหภูมิ

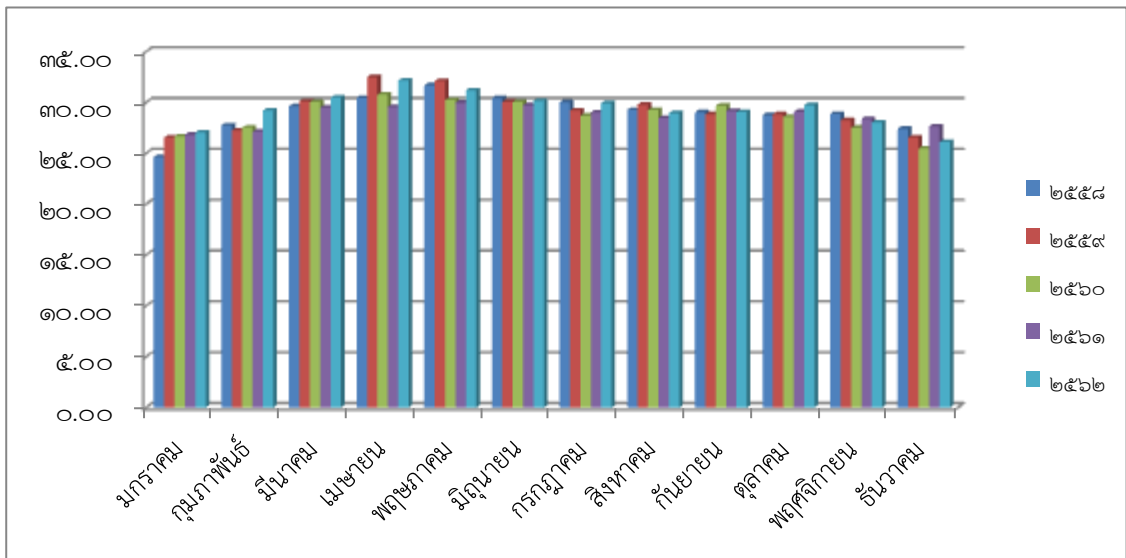
ตำบลโพธิ์พระยา มีอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ ๒๙.๓๕ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเดือนเมษายน ๓๒.๑๗ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด เดือนธันวาคม ๒๖.๑๓ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๒ แสดงอุณหภูมิ (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
มกราคม	๒๔.๖๕	๒๖.๕๗	๒๖.๖๘	๒๖.๘๕	๒๗.๐๖
กุมภาพันธ์	๒๗.๗๔	๒๗.๒๖	๒๗.๕๕	๒๗.๑๕	๒๙.๒๒
มีนาคม	๒๙.๖๔	๓๐.๑๑	๓๐.๐๖	๒๙.๕๑	๓๐.๕๑
เมษายน	๓๐.๔๗	๓๒.๕๐	๓๐.๘๑	๒๙.๕๘	๓๒.๑๗
พฤษภาคม	๓๑.๗๑	๓๒.๑๔	๓๐.๒๖	๒๙.๙๙	๓๑.๒๐
มิถุนายน	๓๐.๔๓	๓๐.๐๙	๓๐.๐๗	๒๙.๗๔	๓๐.๑๗
กรกฎาคม	๓๐.๐๕	๒๙.๒๔	๒๘.๗๑	๒๙.๐๔	๒๙.๙๕
สิงหาคม	๒๙.๒๙	๒๙.๗๙	๒๙.๒๙	๒๘.๔๘	๒๘.๙๕
กันยายน	๒๙.๐๕	๒๘.๘๕	๒๙.๗๐	๒๙.๑๙	๒๙.๐๘
ตุลาคม	๒๘.๗๗	๒๘.๘๗	๒๘.๖๐	๒๙.๑๐	๒๙.๗๕
พฤศจิกายน	๒๘.๘๘	๒๘.๒๘	๒๗.๕๓	๒๘.๓๘	๒๘.๐๖
ธันวาคม	๒๗.๔๔	๒๖.๕๘	๒๕.๕๐	๒๗.๖๖	๒๖.๑๓
เฉลี่ย (รวม)	๒๙.๐๑	๒๙.๑๙	๒๘.๗๓	๒๘.๗๒	๒๙.๓๕

ที่มา : สถานี

อุตุนิยมวิทยา

ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิ (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๘ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ๗ เมษายน ๒๕๖๓)

๑.๓.๕ ความชื้นสัมพัทธ์

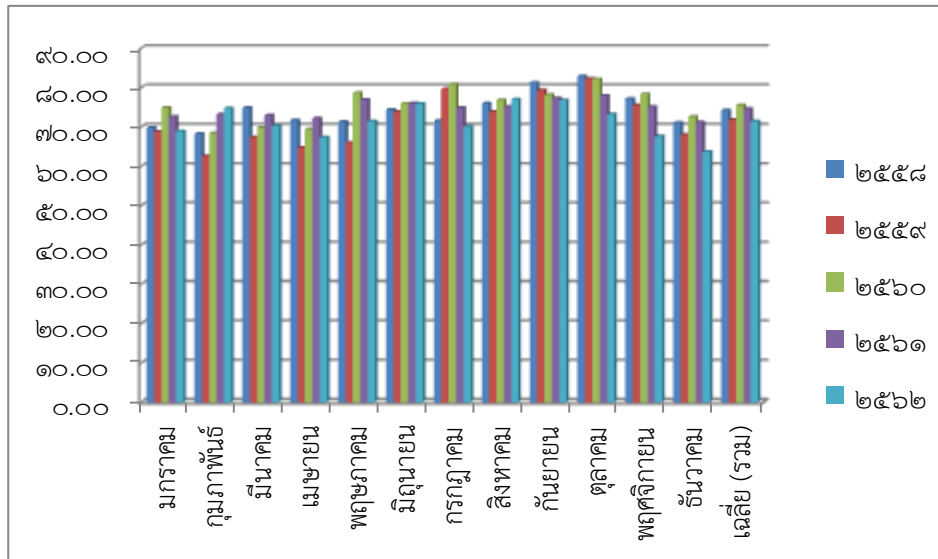
ตำบลโพธิ์พระยา มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยปี ๒๕๖๒ ๗๑.๔๒ % โดยมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดเดือนสิงหาคม ๗๗.๐๐ % และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด เดือนธันวาคม ๖๓.๗๒ %

ตารางที่ ๓ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ (ย้อนหลัง ๕ ปี) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
มกราคม	๖๙.๘๓	๖๘.๘๑	๗๔.๘๘	๗๒.๕๔	๖๘.๙๔
กุมภาพันธ์	๖๘.๒๕	๖๒.๕๕	๖๘.๓๖	๗๓.๑๗	๗๔.๗๖
มีนาคม	๗๔.๘๘	๖๗.๓๓	๖๙.๘๒	๗๓.๐๐	๗๐.๓๒
เมษายน	๗๑.๗๐	๖๔.๗๑	๖๙.๔๔	๗๒.๑๕	๖๗.๓๒
พฤษภาคม	๗๑.๓๐	๖๕.๙๒	๗๘.๖๔	๗๖.๙๕	๗๑.๔๑
มิถุนายน	๗๔.๔๐	๗๓.๘๓	๗๕.๙๕	๗๖.๐๕	๗๕.๘๙
กรกฎาคม	๗๑.๕๔	๗๙.๗๗	๘๐.๘๐	๗๔.๘๙	๗๐.๐๙
สิงหาคม	๗๖.๐๓	๗๓.๘๓	๗๖.๗๘	๗๕.๑๑	๗๗.๐๐
กันยายน	๘๑.๓๐	๗๙.๓๓	๗๘.๒๑	๗๗.๒๘	๗๖.๗๘
ตุลาคม	๘๒.๘๔	๘๒.๒๑	๘๒.๑๙	๗๗.๙๓	๗๓.๒๓
พฤศจิกายน	๗๗.๑๗	๗๕.๕๒	๗๘.๓๖	๗๕.๑๕	๖๗.๖๐
ธันวาคม	๗๑.๐๘	๖๗.๙๘	๗๒.๕๙	๗๑.๒๒	๖๓.๗๒
เฉลี่ย	๗๔.๑๙	๗๑.๘๒	๗๕.๕๐	๗๔.๖๒	๗๑.๔๒

(รวม)

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ๗ เมษายน ๒๕๖๓

ภาพที่ ๘ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ (๕ ปีย้อนหลัง) ปี ๒๕๕๕ – ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ๗ เมษายน ๒๕๖๓)

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

ตำบลโพธิ์พระยามีเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรีได้ ๕ เส้นทาง เป็น
ถนนลาดยางตลอดทั้ง ๔ สาย ดังนี้

เส้นทางที่ ๑

จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนน ๓๔๐ (สายสุพรรณบุรี-ชัยนาท)
ระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๗

เส้นทางที่ ๒

จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนน ๓๔๐ (สายเก่า) สายสุพรรณบุรี -
อ่างทอง ระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๗

เส้นทางที่ ๓

จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสายสุพรรณบุรี - วังลับ ระยะทาง
ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มาตามริมคลองชลประทานผ่านสถาบัน
วิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ และผ่านเข้าหมู่บ้านหัวป้าน้อย (หมู่ที่ ๔
ตำบลพิหารแดง) ผ่านหมู่ที่ ๔

เส้นทางที่ ๔

จากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสายสุพรรณบุรี - พินารแดง -
โพธิ์พระยา ระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ผ่านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๖

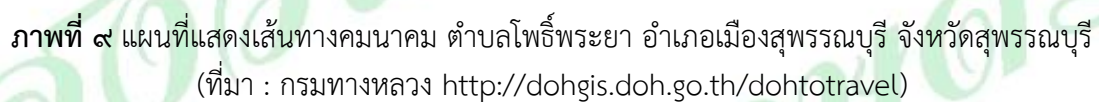
- เส้นทางการเดินทางที่สำคัญ

สายที่ ๑

เส้นทางตลาดโพธิ์พระยา - โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โดยมีจุดจอดรถ
รับ - ส่ง ผู้โดยสารอยู่บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำสุพรรณบุรี ฝั่งตะวันออก
ใกล้ศาลเจ้า

สายที่ ๒

เส้นทางตลาดสุพรรณบุรี - โพธิ์พระยา มีจุดที่จอดรถรับ - ส่งผู้โดยสารอยู่
บริเวณเชิงสะพานข้ามคลองส่งน้ำชลประทานสองพี่น้อง

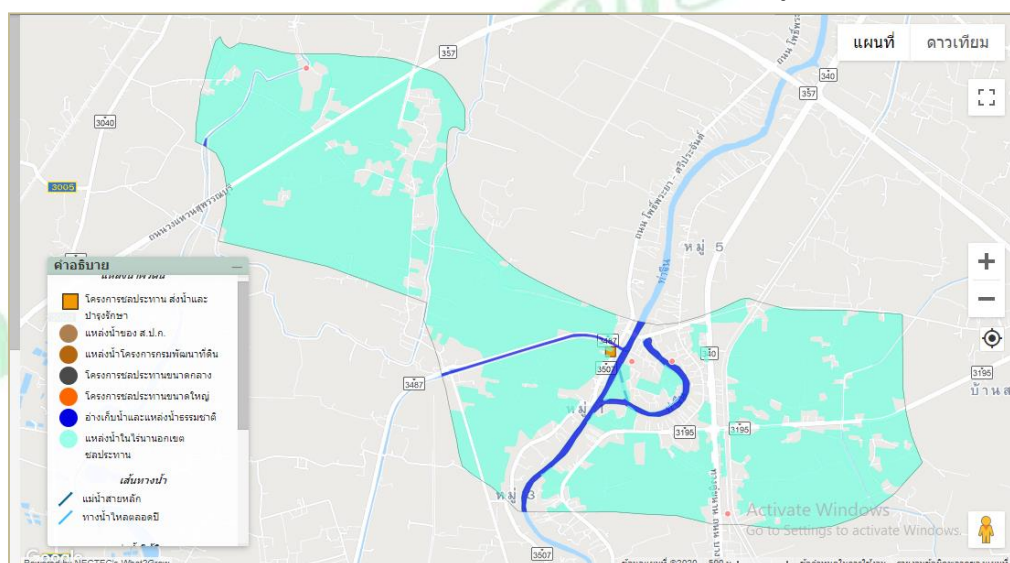
- แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

หนองจิก คลองส่งน้ำหัวอุด

- อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ (ไม่มี)
- พื้นที่ชลประทาน

๑ ชำย โครงการส่งน้ำชลประทานสามชุก คลอง ๒ ชำย ๑ ขวา ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ๙,๕๗๙ ไร่

- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ บ่อน้ำตื้น จำนวน ๑ แห่ง และประปาหมู่บ้าน ๕ แห่ง

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑) โครงสร้างการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก เกษตรกรปลูกข้าวนาปี จำนวน ๔๒๐ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน ๗,๙๒๖ ไร่ มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกไม้ผล จำนวน ๔๒ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกมะม่วง จำนวน ๕๗๔ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐ นิยมปลูกมะม่วง กล้วยน้ำว่า มะนาว และกล้วยหอม เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกหัวเงิน จำนวน ๑๑ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกหัวเงิน จำนวน ๗๒ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๓,๐๐๐ กิโลกรัม

- ปริมาณผลผลิตรวม/ผลผลิตเฉลี่ย

ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก

- ข้าวนาปี มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม
- ข้าวนาปรัง มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๐๐ กิโลกรัม
- มะม่วง ปลูกแบบยกร่องผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑,๐๐๐ กิโลกรัม
- หัวเงิน มีผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๓,๐๐๐ กิโลกรัม

- สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิต

- ข้าว

การเตรียมดิน เกษตรกรมีการเตรียมดินโดยใช้รถไถเดินตาม หรือนั่งขับไถดิน ๒ ครั้ง โดยไถตะกั่วไถ ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน และทำการตีเทือกต่อทั้งไถ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วทำการหว่านข้าวที่เตรียมไว้

การใช้ปุ๋ยเคมี เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าวประมาณ ๙๐% ของครัวเรือน โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ย ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หลังจากหว่านข้าวแล้วประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน

- ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หรือปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ อย่างเดียว (๕๐ กิโลกรัม/ไร่) ในช่วง ๓๐ - ๓๕ วันหลังจากหว่านปุ๋ยครั้งที่ ๑ หรือบางครั้งใส่โดยวิธีสังเกตอาการของต้นข้าว ใช้หว่านพรมไปทั่วแปลง การใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพมีประมาณ ๑๐%

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ศัตรูพืชที่ระบาดประจำ คือ เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว หนอนกอ หนอน แมลงบัว ฯลฯ โรคไหม้ของข้าว โรคจุด โรคใบสีส้ม ฯลฯ เกษตรกรมีการใช้สารเคมีประมาณ ๙๐%

การป้องกันกำจัดวัชพืช วัชพืชที่สำคัญที่พบมาก เช่น หญ้าข้าวนก หญ้าดอกขาว หัวทรงกระเทียม หญ้าหนวดปลาชุก กก ต่าง ๆ มีมากทำให้ได้ผลผลิตต่ำ เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดวัชพืชอยู่แล้วโดยใช้สารเคมีทั้งคุมและฆ่า แต่บางครั้งใช้ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาเรื่องน้ำหรือใช้ไม่ถูก

อัตรา เวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้อย่างไม่เหมาะสม เพราะสะดวกรวดเร็ว ซึ่งเกษตรกรเริ่มมีการใช้สารชีวภาพ ชีวภัณฑ์ ตามกลุ่มแปลงใหญ่

- มะม่วง

การเตรียมดิน ยกร่อง เพื่อไม่ให้น้ำท่วมถึงโคนต้นได้ ขนาดของร่องกว้างอย่างน้อย ๖ เมตร ร่องน้ำกว้างอย่างน้อย ๑.๕ เมตร ส่วนความยาวของร่องนั้นแล้วแต่ขนาดของพื้นที่ เมื่อขุดยกร่องเสร็จแล้ว ให้ปรับปรุงดินให้ร่วนซุย โดยการขุดตากดิน ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก

ระยะการปลูก ระยะปลูก ได้แก่ ๑) ระยะปลูกแบบถี่ หรือการปลูกระยะชิด เช่น ๒.๕ X ๒.๕ เมตร, ๔ X ๔ เมตร หรือมากกว่านี้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะได้มะม่วงประมาณ ๒๕๖ ต้นต่อไร่ การปลูกระยะชิดนี้ จำเป็นจะต้องดูแลตัดแต่งกิ่งอยู่เสมอด้วย ๒) ระยะปลูกแบบห่าง เช่น ๘ X ๘ เมตร, ๑๐ X ๑๐ เมตร หรือมากกว่านี้ตามความเหมาะสม แนะนำให้ปลูกระยะ ๘ X ๘ เมตร หรืออย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า ๖ X ๖ เมตร สำหรับมะม่วงที่ขยายพันธุ์ด้วยการทาบกิ่ง

การให้น้ำ ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อย ๆ ห่างขึ้นเป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการปลูกมะม่วง เพื่อให้ผลได้อย่างเต็มที่ การให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ จะช่วยให้ต้นมะม่วงเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ไม่ชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ได้ผลเร็วขึ้น

การกำจัดวัชพืช การกำจัดวัชพืชต้องทำอยู่เสมอ เพราะวัชพืชต่างๆ จะคอยแย่งน้ำและอาหารจากต้นมะม่วง และการปล่อยให้แปลงปลูกกรูกรัง จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของโรคแมลงต่างๆ ที่จะทำลายต้นมะม่วงอีกด้วย การกำจัดวัชพืชทำได้หลายวิธี เช่น การถางด้วยจอบ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซม การใช้สารเคมี และการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่าง ๆ เป็นต้น

การใส่ปุ๋ย ใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร ๔-๗-๕ หรือ ๔-๙-๓ ใส่ให้แก่ต้นเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดิน สำหรับต้นมะม่วงที่ให้ผลแล้ว อาจใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ ซึ่งเป็นสูตรที่ใช้กับไม้ผลทั่วไป อย่างไรก็ตาม การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเสียก่อน เพื่อให้ได้ผลอย่างเต็มที่ ไม่เกิดการสูญเสีย

- แห้ว

การเตรียมหัวพันธุ์ หัวแห้วที่ใช้เป็นพันธุ์ปลูกควรมีขนาดตั้งแต่ ๓ เซนติเมตร ขึ้นไป หัวมีสภาพสมบูรณ์ หัวไม่ผ่อหรือมีรอยกัดแทะของแมลง ปริมาณหัวแห้วที่ใช้ประมาณ ๓ ถึง/ไร่ หรือประมาณ ๒,๐๐๐ หัว/ไร่

การเพาะกล้า แปลงเพาะกล้าแห้วจะใช้วิธีก่ออิฐขึ้นเดียว กว้างประมาณ ๑ เมตร ยาวตามความเหมาะสม แล้วโรยด้วยขี้เถ้ากลบหรือขี้เถ้ากลบผสมปุ๋ยคอก หนาประมาณ ๕ เซนติเมตร นำหัวพันธุ์แห้วมาตากแดด ๒ - ๓ วัน จากนั้น นำมาแช่น้ำอีก ๒ - ๓ วัน จนหัวแห้วทยอยต่อน หลังจากนั้น ลงหลบในแปลงเพาะ ระยะห่างระหว่างหัว และแถวประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร กลบด้วยขี้เถ้าให้คลุมทุกหัว ก่อนรดน้ำให้ชุ่ม และดูแลจนกล้ามีอายุ ๓๐ - ๔๕ วัน หรือมีความสูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ เซนติเมตร ก่อนย้ายลงปลูกในแปลงนา ทั้งนี้ เกษตรกรมักเพาะกล้าประมาณเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์

การเตรียมแปลงปลูก ให้กะระยะเตรียมแปลงปลูกให้เสร็จก่อนอายุกล้าพร้อมประมาณ ๑ - ๒ วัน หรือเตรียมเสร็จพร้อมย้ายกล้าลงปักดำ โดยการเตรียมแปลงจะคล้ายกับการเตรียมแปลงนาหว่านตาม แบ่งเป็นระยะแรกให้ไถกลบ และตากหน้าดินก่อน ๗ - ๑๐ วัน จากนั้น นำน้ำเข้าแปลง สูงประมาณ ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ก่อนไถปรับแปลงให้เป็นตมอีกรอบ

วิธีปลูกเหหัว ปลูกด้วยการปักดำ คล้ายกับการปักดำต้นข้าว ระยะปักดำ ตั้งแต่ ๕๐ x ๕๐ เซนติเมตร ถึง ๗๐ x ๗๐ เซนติเมตร ปักดำให้หัวเหหัวจมมิดลงโคลน ทั้งนี้ เกษตรกรจะเริ่มปลูกประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และเก็บหัวเหหัวประมาณเดือนพฤศจิกายน ที่อายุตั้งแต่ ๖-๘ เดือน แต่อาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

การใส่ปุ๋ย

- ครั้งที่ ๑ หลังปักดำเสร็จ ๑๕ - ๒๐ วัน โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐ - ๓๐ กิโลกรัม/ไร่
- ครั้งที่ ๒ หลังปักดำเสร็จ ๙๐ - ๑๒๐ วัน หรือประมาณ ๗๕ - ๑๐๐ วัน หลังใส่ครั้งแรก โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ อัตราเดียวกัน

การกำจัดวัชพืช และโรค แมลง เกษตรกรส่วนมากนิยมฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช จำพวกหญ้าชนิดต่าง ๆ รวมถึงฉีดพ่นสารกำจัดแมลงศัตรูพืช และโรคต่าง ๆ ได้แก่

โรคราสนิม เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา ทำให้ใบเป็นแผลสีน้ำตาลอมส้ม คล้ายกับสีสนิม แก้ไขโดยฉีดพ่นไดเทนเอ็ม ๔๕ และเบนฟอส ในทุก ๆ ๗ วัน

โรคใบสีส้ม เกิดจากเชื้อราเช่นกัน แต่มักมีความรุนแรงมาก แก้ไขคล้ายกับโรคราสนิม หนอนกอ เป็นหนอนเจาะกินเยื่อใบ เมื่อพบระบาดให้ฉีดพ่นด้วยคาร์โบฟูแรน ไอซาไวฟอส

การขุดเก็บหัว และการเก็บรักษา เหหัวสามารถเริ่มเก็บหัวได้เมื่ออายุประมาณ ๗ - ๘ เดือน หลังปลูก หรืออาจเก็บได้ตั้งแต่ ๖ เดือน ขึ้นไป โดยสังเกตจากใบจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทองจนถึงสีน้ำตาล และเริ่มเหี่ยว และหากขุดดูหัวจะพบเปลือกหุ้มหัวเป็นสีน้ำตาลไหม้ ซึ่งทั่วไปเกษตรกรจะเก็บหัวในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ในช่วงเดียวกันกับการเก็บเกี่ยวข้าว ขนาดหัวที่เหมาะสมตั้งแต่ ๓ เซนติเมตรขึ้นไป การเก็บหัวเหหัวเริ่มจากการปล่อยน้ำออกจากแปลงก่อนถึงวันเก็บหัว ๓ - ๔ อาทิตย์ เพื่อให้หน้าดินแห้ง จากนั้น ทำการไถพรวน ลึกประมาณ ๑๕ เซนติเมตร แล้วเก็บหัว หรือ ใช้จอบขุดเก็บหัว แต่ในบางพื้นที่ที่ระบายน้ำออกยาก เช่น บางพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรจะใช้วิธีงมเก็บหัวเหหัวด้วยมือ โดยเกษตรกรจะใช้ขำยาโคลนรอบลำต้นให้เป็นวงหรือทำให้โคลนรอบลำต้นเป็นก้อน ก่อนใช้มียอกก้อนโคลนขึ้นมา ซึ่งหัวเหหัวจะติดขึ้นมาด้วย ทั้งนี้ เหหัวที่มีอายุ ๗ - ๘ เดือน

๒) การตลาด (ภายนอกและภายใน)

- ข้าว

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสีหรือจู่รับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมา คือ เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๗ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน ประมาณร้อยละ ๗ และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

วิธีการตลาด

- ไม่มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา
- แหล่งรับซื้อภายนอกตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่
- สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอสรีประจันต์
- สหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

- โรงสีข้าวสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- โรงสียังแสง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์
- โรงสีกิจรวมทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์

- โรงสีข้าวธนพูนทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์
- ทำข้าวธนาคาร ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ทำข้าววิชาญ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ลักษณะการรับซื้อผลผลิต ในส่วนของโรงสีจะรับซื้อเพื่อทำการแปรรูปเป็นข้าวสารเอง

ส่วนสหกรณ์การเกษตรและทำข้าว จะทำการซื้อเพื่อรวบรวมส่งให้แก่โรงสีขนาดใหญ่ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตในพื้นที่ เพื่อรอการส่งต่อไปยังพ่อค้าทั้งในและนอกพื้นที่

- ในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา มีโรงงานแปรรูปเพื่อรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ได้แก่ โรงสีข้าวขนาดเล็กหรือชุมชน มีกำลังสีข้าวได้ไม่เกินวันละ ๕ เกวียน มีจำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕

- มะม่วง

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจัดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๘๓ รองลงมา คือ ขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๒ตามลำดับ

วิถีการตลาด

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (ล้งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

๓) การจำหน่ายหรือจัดรับซื้อ

- ข้าว

แหล่งรับซื้อภายนอกตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่

- สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์
- สหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง

สุพรรณบุรี

- โรงสีข้าวสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- โรงสียังแสง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีกิจรวมทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีข้าวธนพูนทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์
- ทำข้าวธนาคาร ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ทำข้าววิชาญ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

- มะม่วง

แหล่งรับซื้อผลผลิต เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (ล้งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน

๔) อื่นๆ (โรค/ศัตรูพืช/ภัยธรรมชาติ)

-ข้าว

๑. โรคเมล็ดตาง (Dirty Panicle Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้
สาเหตุจาก เชื้อรา สาเหตุหลัก ๖ ชนิด ได้แก่ *Curvularia lunata* (Wakk) Boed. *Cercospora oryzae* I.Miyake. *Bipolaris oryzae* Breda de Haan. *Fusarium semitectum* Berk & Rav. *Trichoconis padwickii* Ganguly. ชื่อ อื่น ๆ คือ *Alternaria padwickii* (Ganguly) M.B. Ellis *Sarocladium oryzae* Sawada.

อาการ ในระยะออกรวง พบแผลสีต่างๆ เช่นเป็นจุดสีน้ำตาลหรือดำหรือมีลายสีน้ำตาลดำหรือสีเทาปนชมพูที่เมล็ดบนรวงข้าว ทั้งนี้เพราะมีเชื้อราหลายชนิดที่สามารถเข้าทำลายและทำให้เกิดอาการต่างกันไป การเข้าทำลายของเชื้อรามักจะเกิดในช่วงดอกข้าวเริ่มโผล่จากกาบหุ้มรวงจนถึงระยะเมล็ดข้าวเริ่มเป็นนํ้านม และอาการเมล็ดต่าง จะปรากฏเด่นชัดในระยะใกล้เก็บเกี่ยว

การแพร่ระบาด เชื้อราสามารถแพร่กระจายไปกับลม ติดไปกับเมล็ด และสามารถแพร่กระจายในยุงนางได้ เชื้อสาเหตุบางชนิดสามารถสร้างสารพิษ (toxin) ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

การป้องกันกำจัด เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูก ควรคัดเลือกจากแปลงที่ไม่เป็นโรค คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซบ ในอัตรา ๓ กรัม /เมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ถ้าพบการระบาดของโรคใบจุดสีน้ำตาล และใบขีดสีน้ำตาล ในระยะต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวง ให้ฉีดพ่น ด้วยสารป้องกัน กำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล โพรพิโคนาโซล+ไดฟิโนโคนาโซล หรือ โพรพิโคนาโซล+โพรคลอราซ หรือ ฟุซาริซอล หรือ ทีบูโคนาโซล หรือ แมนโคเซบ

๒. โรคไหม้ (Rice Blast Disease)

พบมาก ทุกภาคในประเทศไทย ในข้าวนาสวน ทั้งนาปีและนาปรัง และข้าวไร่

สาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia oryzae*.

อาการ ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปดา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ทั้งใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลข้างสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลข้างสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงและมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว ๙ โมง อากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ ๒๒-๒๕ °C ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

การป้องกันกำจัด ใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานโรค ภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๖๐ ปราจีนบุรี ๑ พลายงามข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก ๑ ภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก ๑ สุรินทร์ ๑ เหนียว อุบล ๒ สันป่าตอง ๑ หางยี ๗๑ กุเมืองหลวง ข้าวโป่งไคร์ น้ำรุ ข้อควรระวัง ข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๖๐ และชัยนาท ๑ ที่ปลูกในภาคเหนือตอนล่าง พบว่า แสดงอาการรุนแรงในบางพื้นที่ และบางปี โดยเฉพาะเมื่อสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย เช่น ฝนพรา หรือหมอก น้ำค้างจัด อากาศเย็น ใส่ปุ๋ยมากเกินไปจนความจำเป็น หรือเป็นดินหลังน้ำท่วม หวานเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ ๑๕-๒๐ กิโลกรัม/ไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการระบายถ่ายเทอากาศดี และไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล (tricyclazole) คาซูกาไมซิน (kasugamycin) คาร์เบนดาซิม (carbendazim) โพรคลอราซ ตามอัตราที่ระบุ ใน

แหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไป ๕ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ใบ (ในภาพรวม พบเฉลี่ย ๒-๓ แผลต่อใบ) ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล (tricyclazole) คาซูกาไมซิน (kasugamycin) อีดีเฟนฟอส ไอโซโพรไทโอเลน (isoprothiolane) คาร์เบนดาซิม (carbendazim) ตามอัตราที่ระบุ

๓. โรคกาบใบเน่า (Sheath Rot Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง

สาเหตุ เชื้อรา *Sarocladium oryzae* Sawada

อาการ ข้าวแสดงอาการในระยะตั้งท้องโดยเกิดแผลสีน้ำตาลดำบนกาบห่อรวง ขนาดแผลประมาณ ๒-๗ x ๔-๑๘ มิลลิเมตร ตรงกลางแผลมีกลุ่มเส้นใยสีขาวอมชมพู แผลนี้จะขยายติดต่อกันทำให้บริเวณกาบห่อรวงมีสีน้ำตาลดำและรวงข้าวส่วนใหญ่ไหม้ไม่พังกาบห่อรวง หรือไหม้ได้บางส่วน ทำให้เมล็ดลีบและมีสีดำ

การแพร่ระบาด เชื้อรานี้ติดอยู่บนเมล็ดได้นาน นอกจากนี้ พบว่า “โรขาว” ซึ่งอาศัยดูดกินน้ำเลี้ยงต้นข้าวในบริเวณกาบใบด้านใน สามารถเป็นพาหะช่วยให้โรคแพร่ระบาดได้รุนแรง และกว้างขวางยิ่งขึ้น

การป้องกันกำจัด ใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานที่เหมาะสมกับสภาพท้องที่ เช่น กข๒๗ สำหรับนาหลุ่มมีน้ำขัง ใช้พันธุ์ข้าวที่ลำต้นสูง แตกกอน้อย ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซ็บ ตามอัตราที่ระบุ ลดจำนวนประชากรโรขาว พาหะแพร่เชื้อ ในช่วงอากาศแห้งแล้ง ด้วยสารกำจัดไร เช่น ไตรโทออน โอไมท์ ตามอัตราที่ระบุ

๔. โรคขอบใบแห้ง (Bacterial Leaf Blight Disease or Bacterial Blight Disease)

พบมาก ในน่าน้ำฝน นาชลประทาน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้

สาเหตุ เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae* (ex Ishiyama) Swings et al.

อาการ โรคนี้พบได้ตั้งแต่ระยะกล้า แตกกอ จนถึง ออกรวง ต้นกล้าก่อนนำไปปักดำจะมีจุดเล็กๆ ลักษณะซ้ำที่ขอบใบของใบล่าง ต่อมาประมาณ ๗-๑๐ วัน จุดซ้ำนี้จะขยายกลายเป็นทางสีเหลืองยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรคจะแห้งเร็ว และสีเขียวจะจางลงเป็นสีเทาๆ อาการในระยะปักดำจะแสดงหลังปักดำแล้วหนึ่งเดือนถึงเดือนครึ่ง ใบที่เป็นโรคขอบใบมีรอยขีดซ้ำ ต่อมาจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ที่แผลมีหยดน้ำสีครีมคล้ายยางสนกลม ๆ ขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาลและหลุดไปตาม น้ำหรือฝน ซึ่งจะทำให้โรคสามารถระบาดต่อไปได้ แผลจะขยายไปตามความยาวของใบ บางครั้งขยายเข้าไปข้างในตามความกว้างของใบ ขอบแผลมีลักษณะเป็นขอบลายหยัก แผลนี้เมื่อนานไปจะเปลี่ยนเป็นสีเทา ใบที่เป็นโรค ขอบใบจะแห้งและม้วนตามความยาว ในกรณีที่ต้นข้าวมีความอ่อนแอต่อโรคและเชื้อโรคมีปริมาณมาก จะทำให้ท่อน้ำท่ออาหารอุดตัน ต้นข้าวจะเหี่ยวเฉาและแห้งตายทั้งต้นโดยรวดเร็ว เรียกอาการของโรคนี้ว่า ครีเสก (kresek)

การแพร่ระบาด เชื้อสาเหตุโรคสามารถแพร่ไปกับน้ำ ในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง และสภาพที่มีฝนตก ลมพัดแรง จะช่วยให้โรคแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางรวดเร็ว

การป้องกันกำจัด ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น พันธุ์สุพรรณบุรี ๖๐ สุพรรณบุรี ๙๐ สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๒ กข๗ และ กข ๒๓ ในดินที่อุดมสมบูรณ์ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไปจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ควรเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข๖ เหนียวสันป่าตอง พิชญโลก ๒ ชัยนาท ๑ เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโซโพรไทโอเลน คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ เซตริฟโตมัยซินซัลเฟต+ออกซิเตทตราไซคลินไฮโดรคลอไรด์ ไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต

- มะม่วง

๑. โรคแอนแทรคโนส (Anthracnose)

สาเหตุ เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*

ลักษณะอาการ ใบอ่อนที่แตกออกมาใหม่จะปรากฏอาการจุดสีน้ำตาลเข้มขนาด เล็กจำนวนมาก แผลที่อยู่ใกล้กันอาจจะลุกลามติดกัน ทำให้เกิดแผลที่มีรูปร่างไม่แน่นอน โรคที่เกิดรุนแรงจนกระทั่งกิ่งมะม่วงอาจจะแสดงอาการไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาลเข้มตั้งแต่ปลายยอดลุกลามลงมาด้านล่างช่อดอกจะเห็นเป็นจุดสีน้ำตาลเข้มขนาดเล็ก หากมีการระบาดรุนแรงช่อดอกอาจจะแสดงอาการไหม้ดำเสียหาย หยอดทั้งช่อสำหรับอาการบนผลอ่อนจะปรากฏแผลสีน้ำตาลเข้มขนาดเล็กบนผลอาการของโรคจะเด่นชัดขึ้นเมื่อผลเริ่มสุก แผลจะขยายใหญ่ขึ้นมีสีน้ำตาลเข้มหรือดำเชื้อราจะเข้าทำลายเฉพาะผิวของผลเท่านั้น

๒. โรคราแป้ง (Powdery Mildew)

สาเหตุ เชื้อรา *Oidium mangiferae* Berthet

ลักษณะอาการ เชื้อราสามารถเข้าทำลายส่วน ต่างๆ ของมะม่วง เช่น ใบช่อดอกและผลอ่อน สังเกตได้ง่ายเพราะเชื้อราสร้างเส้นใย และ สปอร์คล้ายผงแป้งสีขาวขึ้นปกคลุมส่วนต่างๆของมะม่วง ในกรณีที่เชื้อราเข้าทำลายระยะดอกจะทำให้ช่อดอกแห้งและดอกร่วง บางช่อดอกร่วงหมดทั้งช่อเหลือไว้แต่ก้านช่อดอกที่มีผงสีขาวคลุมอยู่ ส่วนในระยะผลอ่อนจะพบบริเวณ ก้านผล ถูกทำลาย ทำให้ผลอ่อนร่วงเกือบหมด หรือร่วงหมดทั้งช่อกันราที่เข้าทำลายก้านผลอ่อนบางครั้งลุกลาม ไปสู่ผลด้วยผลอ่อนปกคลุมด้วยราสีขาว ทำให้ผลอ่อนแห้งเป็นสีน้ำตาล และร่วงในที่สุดส่วนผลมะม่วงที่โตเมื่อมีผงสปอร์สีขาวของราแป้งขึ้นปกคลุมจะแสดงอาการที่ผิวตกกระเป็นคราบสีเทาหรือสีน้ำตาล

๓. โรคราดำ (Sooty Moulds / Black Mildew)

สาเหตุ เกิดจากเชื้อรา *Cladosporium* sp.

ลักษณะอาการ เป็นแผ่นหรือผงสีดำขึ้นปกคลุมผิวใบ หรือส่วนอื่น ๆ ของพืช เช่น กิ่งอ่อน ช่อดอก ดอก และผล ซึ่งมักพบบริเวณซั้วผล เชื้อราดำบางชนิดอาจจะเจริญเติบโตให้เห็นเป็นเส้นใยสีดำขึ้นเป็นหย่อม ๆ บนส่วนของพืชบางชนิดก็ขึ้นฟูเป็นแฉกคล้ายดาวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิด ของเชื้อราดำ ส่วนของพืชที่ถูกทำลายและการกระจายตัวของคราบน้ำหวานที่ถ่ายจากแมลงปากดูดบางชนิดลงบนส่วนของพืช ในสภาพอากาศแห้งแล้งคราบน้ำหวานบนใบอาจจะค่อย ๆ ล่อนหลุดออกไป แต่คราบน้ำหวานบางชนิดอาจจะฝัง ตัวแน่น ไม่สามารถชะล้าง ให้หลุดออกไปได้โดยง่าย เชื้อราดำส่วนใหญ่ไม่ได้ทำลายเนื้อเยื่อพืชโดยตรง แต่การเจริญของราดำบนใบจะไป บดบังการได้รับแสงของผิวใบ ทำให้กระทบกระเทือนต่อการสังเคราะห์แสงและการปรุงอาหาร ของใบ นอกจากนั้นเชื้อราดำที่ขึ้น ปกคลุมดอก และเกสรตัวผู้ตัวเมียของดอก ก็จะเป็นอุปสรรคต่อการผสมเกสรของดอก ทำให้มะม่วงไม่ติดผล นอกจากนั้นคราบน้ำหวานที่เกาะติดกับผลก็จะทำให้เสียความสวยงามของผิวผล และทำให้ราคาผลผลิตตกลงเป็นอย่างมาก

๔. โรคใบจุดสนิม (Algal leaf spot)

สาเหตุ สาหร่ายสีเขียวชนิดหนึ่งที่ มีชื่อว่า *Cephaleuros virescens* Kunze

ลักษณะอาการ เริ่มแรกจะเป็นจุดเล็ก ๆ ลักษณะคล้ายดาวขึ้นบนหน้าใบ มีลักษณะสีเขียวปนเทา ซึ่งจะขยายใหญ่ขึ้นและจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีคล้ายสนิม ซึ่งเป็นระยะที่สาหร่ายพวกนี้สร้างอวัยวะขยายพันธุ์ ซึ่งจะแพร่ระบาดไปยังใบอื่น ได้ เนื่องจากสาหร่ายเป็นพืชขนาดเล็กที่ต้องการแสงแดดและความชื้นสูง ดังนั้น อาการของโรคจึงมักจะเกิดบนใบหรือกิ่งที่ได้รับแสงแดดเสมอ

๕. แมลงวันผลไม้ทำลายผลมะม่วง

แมลงวันผลไม้ตัวเมียจะวางไข่ใต้ผิวของผลมะม่วง เมื่อไข่เจริญเป็นตัวหนอน หนอนจะไชซอนกินเนื้อมะม่วงเป็นอาหาร ทำให้ผลมะม่วงเน่าเสียหายร่วงหล่นได้ การป้องกันและกำจัด ทำได้หลายวิธี ได้แก่ ห่อผลมะม่วงด้วยกระดาษหรือใบตองแห้ง ทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารเคมีฆ่าแมลงพ่นลงดินเพื่อฆ่าดักแด้ เช่น ดีลตริน คลอเดน เก็บผลมะม่วงที่ถูกทำลายโดยแมลงวันผลไม้ที่หล่นโคนต้นทำลายเสีย

๖. เพลี้ยไฟ

นอกจากเพลี้ยจักจั่นมะม่วงแล้ว ในระยะที่มะม่วงออกดอกนี้ อาจมีเพลี้ยไฟเข้าทำลายช่อดอกด้วย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงที่ดอก ทำให้ดอกกรวง เช่นกัน เพลี้ยไฟทำลายพืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอกมะม่วง ทำให้เป็นแผลจุดสีดำ ถ้าระบาดรุนแรงผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ถ้าเป็นระยะดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกกรวง ไม่ติดผลหรือติดผลน้อย ซึ่งจะระบาดเมื่ออากาศร้อนและแห้งแล้ง อย่างไรก็ตามมีการพบเห็นเพลี้ยไฟหลังจากฝนตกบ้าง การป้องกันและกำจัด ถ้าพบไม่มากให้ตัดทำลาย เผาทิ้ง ถ้าพบมากควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงพ่น Cyhalothrin หรือ โมโนโครโทฟอส หรือคาร์บาริล ฉีดพ่นอย่างน้อย ๒ ครั้งเมื่อเริ่มแทงช่อดอก และช่วงมะม่วงติดผลขนาด ๐.๕-๑ เซนติเมตร หรือเท่ามะเขือพวง

๗. เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (Mango hopper: Idiocerus spp)

จะเข้าทำลายมะม่วงตั้งแต่เริ่มออกดอก โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากดอกและช่อดอก ทำให้ดอกกรวงหล่น ถ้าดูดน้ำเลี้ยงที่ผลอ่อนก็จะทำให้ผลอ่อนร่วงหล่น มะม่วงไม่ค่อยติดผล เพลี้ยจักจั่นมะม่วงยังถ่ายมูลที่มีลักษณะเป็นน้ำหวานออกมาติดอยู่ตามใบ เป็นอาหารของราดำ ทำให้ราดำระบาดจับอยู่ตามใบมะม่วง

การป้องกันและกำจัด ให้พ่นสารเคมี เช่น เซฟวินทุก ๗ วัน โดยเริ่มต้นเมื่อมะม่วงเริ่มแตกช่อดอก แต่งเว้นการพ่นสารเคมีเมื่อดอกมะม่วงกำลังบาน และเมื่อเห็นว่ามะม่วงติดผลดีแล้ว นอกจากวิธีที่กล่าวแล้ว ยังอาจไล่ให้เพลี้ยจักจั่นหนีไปได้ โดยการสูดควันที่โคนต้นมะม่วงให้มีควันมากๆ ส่วนการกำจัดโดยใช้ยาฆ่าแมลงนั้น ให้ทำก่อนที่จะระบาดมาก หรือทำในระยะที่ยังเป็นตัวอ่อน จะสามารถกำจัดได้ง่าย ถ้าปล่อยไว้จนเป็นตัวแก่จะมีปีกบินหนีไปยังต้นอื่น เมื่อคนเดินเข้าไปใกล้ หรือเมื่อพ่นยาฆ่าแมลง ซึ่งจะทำให้การกำจัดไม่ค่อยได้ผล

- แห้ว

๑. โรคราสนิม เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา ทำให้ใบเป็นแผลสีน้ำตาลอมส้ม คล้ายกับสีสนิม แก้ไขโดยฉีดพ่นไดเทนเอ็ม ๔๕ และเบนพอส ในทุก ๆ ๗ วัน

๒. โรคใบสีส้ม เกิดจากเชื้อราเช่นกัน แต่มักมีความรุนแรงมาก แก้ไขคล้ายกับโรคราสนิม หนอนกอ เป็นหนอนเจาะกินเยื่อใบ เมื่อพบระบาดให้ฉีดพ่นด้วยคาร์โบฟูเร็น ไอซาโวฟอส

๑.๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอำเภอ/จังหวัด

ด้านเศรษฐกิจ จากรายงานภาวะเศรษฐกิจการคลัง โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) พ.ศ. ๒๕๕๗ สาขาที่มีมูลค่าสูง คือ สาขาการเกษตร มีมูลค่า ๑๕,๕๓๖ ล้านบาท อยู่ในภาคการเกษตร รองลงมา คือ สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่า ๗,๖๘๗ ล้านบาท สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ มีมูลค่า ๖,๑๕๑ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เท่ากับ ๖๑,๘๗๗ ล้านบาท เทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีมูลค่าเท่ากับ ๕๙,๙๐๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑,๙๗๓ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๗๒,๒๖๙ บาท

๑.๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

- เกษตรกรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้แก่ ทำนา ไม้ผล แห้ว และผักสวนครัว ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยทั้งในและนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้นประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยแยกเป็นรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท และนอกภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท

- สำหรับรายจ่ายในครัวเรือน จะเป็นค่าใช้จ่ายในภาคเกษตรซื้อปัจจัยการผลิต เฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๒๕,๐๐๐ บาท/ปี

- สำหรับแหล่งสินเชื่อที่เกษตรกรใช้เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตร ธนาคารพาณิชย์ ญาติพี่น้อง และอื่น ๆ

๑.๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุในเมือง/ชนบท

ตำบลโพธิ์พระยา มีจำนวนประชากร รวม ๖,๕๒๑ คน และจำนวนครัวเรือน รวม ๒,๖๓๐ ครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านโพธิ์พระยา	๒๘๖	๒๙๒	๓๖๕	๖๕๗
๒	บ้านห้วยหมาก	๔๓๑	๕๕๖	๓๓๖	๑,๒๙๒
๓	บ้านโพธิ์พระยา	๕๒๒	๔๗๔	๕๗๔	๑,๐๔๘
๔	บ้านวังกุ่ม	๓๗๒	๕๗๖	๖๕๖	๑,๒๓๒
๕	บ้านนาทอง	๒๓๖	๓๗๒	๓๙๑	๗๖๓
๖	บ้านตลาดแดง	๑๙๕	๒๖๓	๓๓๐	๕๙๓
๗	บ้านสวนพลู	๗๐๔	๕๐๗	๖๑๙	๑,๑๒๖
รวม		๒,๗๔๖	๓,๐๔๐	๓,๖๗๑	๖,๗๑๑

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๕ แสดงรายละเอียดจำนวนประชากร แยกชายหญิง ช่วงอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ประชากรทั้งหมด (คน)	ช่วงอายุ (ปี)													
		แรกเกิด-๑๗ ปี		๑๘ - ๒๕ ปี		๒๖ - ๓๕ ปี		๓๖ - ๔๕ ปี		๔๖ - ๕๕ ปี		๕๖ - ๖๕ ปี		๖๕ ปีขึ้นไป	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	๖๕๗	๔๘	๗๖	๓๑	๒๕	๓๗	๕๐	๔๕	๕๓	๕๔	๕๓	๓๕	๕๖	๔๒	๕๒
๒	๑,๒๙๒	๑๒๘	๑๔๖	๕๖	๘๖	๗๔	๙๒	๗๕	๑๐๓	๘๒	๑๑๑	๘๔	๙๒	๕๗	๑๐๖
๓	๑,๐๔๘	๗๗	๗๓	๖๖	๔๔	๖๙	๘๐	๖๕	๘๓	๖๗	๘๓	๖๒	๙๐	๖๘	๑๒๑
๔	๑,๒๓๒	๑๔๙	๑๓๕	๕๑	๖๐	๗๖	๘๗	๙๐	๙๖	๘๔	๑๐๔	๖๘	๙๒	๕๘	๘๒
๕	๗๖๓	๖๓	๗๙	๔๗	๔๑	๕๐	๔๗	๖๓	๕๑	๕๒	๖๒	๕๒	๕๓	๔๕	๕๘
๖	๕๙๓	๕๗	๖๓	๒๘	๒๗	๓๒	๔๖	๔๕	๔๔	๓๓	๕๕	๓๖	๓๖	๓๒	๕๙
๗	๑,๑๒๖	๑๑๑	๑๑๖	๕๔	๕๓	๗๘	๗๖	๗๐	๙๙	๘๒	๑๒๐	๖๙	๘๐	๔๓	๗๕
รวม	๖,๗๑๑	๖๓๓	๖๘๘	๓๓๓	๓๓๖	๔๑๖	๔๗๘	๔๕๓	๕๒๙	๔๕๔	๕๘๘	๔๐๖	๔๙๙	๓๔๕	๕๕๓

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ ปี ๒๕๖๒

๑.๖.๕ การศึกษา

- โรงเรียน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดวรจันทร โรงเรียนวัดพรวัว (เปิดสอนในระดับอนุบาล - ประถมศึกษา) และโรงเรียนวัดวังกุ่ม (เปิดสอนในระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น)
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดวังกุ่ม

๑.๖.๖ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๓ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

- ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีส่วนน้อยที่นับถือศาสนาอื่น ๆ สำหรับข้อห้ามก็ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่ชุมชนคิดและกำหนดร่วมกัน ซึ่งมีวัด จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ วัดวรจันทร วัดพรวัว และวัดนิเวศน์ปวนาราม (วังกุ่ม)
- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ได้ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนประชาชนมาร่วมทำบุญตักบาตร อาหารแห้ง ณ สถานที่สนามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ในเช้าของวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี
- งานประเพณีสงกรานต์ เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา ได้จัดพิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในช่วง วันที่ ๑๓ - ๑๖ เมษายน ของทุกปี
- งานประเพณีลอยกระทง เทศบาลตำบลโพธิ์พระยา จัดประกวดกระทงและหุ่นน้อยย่นพมาศ ในช่วงเดือน พฤศจิกายน ของทุกปี

๑.๖.๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

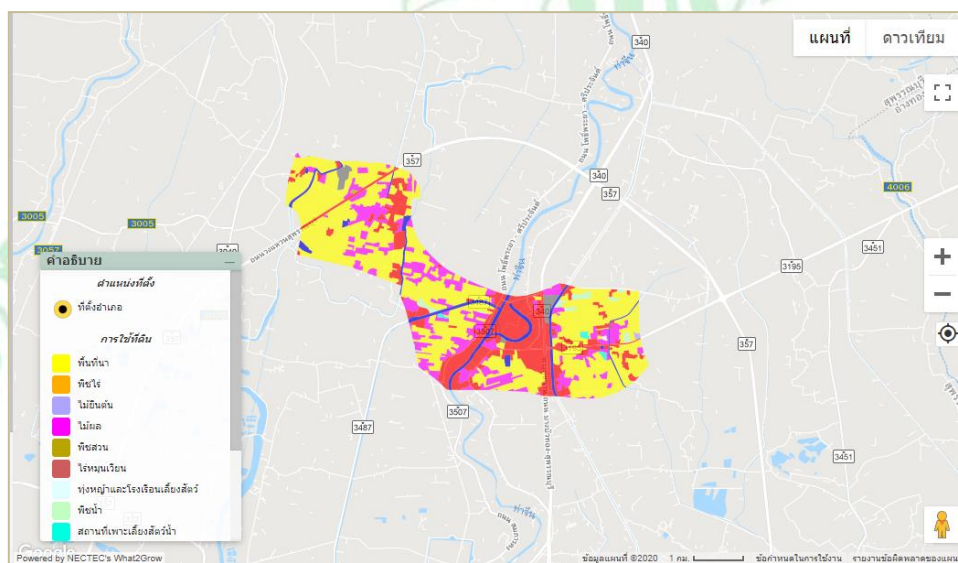
- องค์กรในชุมชนของตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กองทุนหมู่บ้าน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กลุ่ม อ.ส.ม. กลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกลุ่ม อพปร. เป็นต้น
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี มีสมาชิก จำนวน ๒๕ คน กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ บริการด้านเมล็ดพันธุ์ให้แก่สมาชิก มีตลาดอยู่ในชุมชน
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านวังกุ่มพัฒนา ตำบลโพธิ์พระยา มีสมาชิก จำนวน ๓๕ คน
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ แม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยหมาก มีสมาชิก จำนวน ๑๕ คน
- กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดวังกุ่ม มีสมาชิก จำนวน ๑๕ คน กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ เลี้ยงไก่ไข่
- กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรทั้งหมด จำนวน ๓๒ ราย พื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๔๘๕.๗๕ ไร่ ประสาน ได้แก่ นายอำเภอ ไพลี นิลน้ำคำ

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่จะมีการปลูกข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ไม้ผล กล้วย ฝรั่ง จะมีที่ดินเป็นของตนเอง และมีเช่าเป็นบางส่วน ซึ่งมีเกษตรกรส่วนใหญ่ จะมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๕ ไร่

ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ การเกษตร	พื้นที่อยู่ อาศัย	พื้นที่สาธารณะ	พื้นที่อื่น ๆ
โพธิ์พระยา	๑๒,๐๘๒	๘,๖๑๑	๒,๔๙๔	๒๘๐	๖๙๗

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

ตารางที่ ๗ แสดงชนิดพืช ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ปลูก	ข้าว		หัว		มันเทศ		มะม่วง		กล้วยน้ำว้า		กล้วยหอม		มะนาว	
	ทั้งหมด (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)
หมู่ ๑	๒๖๗	๑๒	๒๐๓					๗	๔๒	๒	๓			๑	๒
หมู่ ๒	๑,๙๖๒	๙๙	๑,๘๑๘	๖	๔๕			๑๔	๙๐	๒	๕			๑	๔
หมู่ ๓	๑๑							๕	๗	๕	๒	๑	๑	๑	๑
หมู่ ๔	๓,๔๖๔	๑๖๓	๓,๒๒๕			๑	๑๘	๓๒	๒๐๐	๑	๕			๒	๑๒
หมู่ ๕	๑,๗๕๐	๑๐๓	๑,๖๘๐	๒	๑๕			๑๐	๕๕						
หมู่ ๖	๙๖๗	๓๕	๘๒๕	๓	๑๒			๑๑	๑๓๐						
หมู่ ๗	๑๙๐	๘	๑๗๕					๒	๑๐	๑	๕				

รวม	๘,๖๑๑	๔๒๐	๗,๙๒๖	๑๑	๗๒	๑	๑๘	๘๑	๕๓๔	๑๑	๒๐	๑	๑	๕	๑๙
-----	-------	-----	-------	----	----	---	----	----	-----	----	----	---	---	---	----

หมู่	มะพร้าว		ไผ่บง		กุยช่าย		ผักสลัด		ข้าวโพดกินฟัก		พริก		ดอกรัก	
	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)
หมู่ ๑	๑	๓	๑	๑	๒	๖	๑	๓	๑	๔				
หมู่ ๒														
หมู่ ๓														
หมู่ ๔											๑	๒	๑	๒
หมู่ ๕														
หมู่ ๖														
หมู่ ๗														
รวม	๑	๓	๑	๑	๒	๖	๑	๓	๑	๔	๑	๒	๑	๒

สำนักงานเกษตร
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

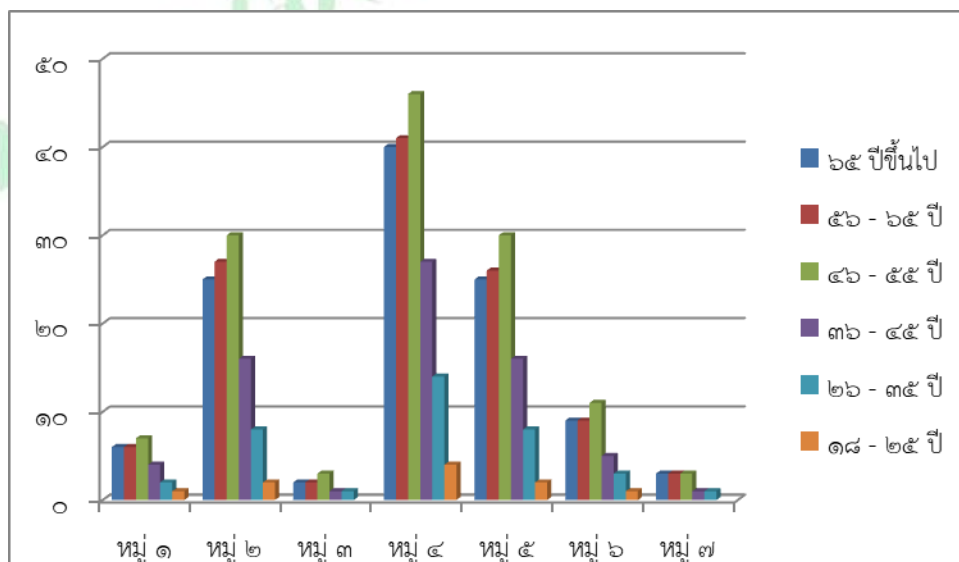
(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

ตำบลโพธิ์พระยา มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๔๗๑ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑๓๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๑๔ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๓ อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๔ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๗๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๖ อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๓๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๒ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๑๐ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนครั้วเรือน							รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖	หมู่ ๗		
๖๕ ปีขึ้นไป	๖	๒๕	๒	๔๐	๒๕	๙	๓	๑๑๐	๒๔.๔๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๖	๒๗	๒	๔๑	๒๖	๙	๓	๑๑๔	๒๕.๓๓
๔๖ - ๕๕ ปี	๗	๓๐	๓	๔๖	๓๐	๑๑	๓	๑๓๐	๒๘.๘๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๔	๑๖	๑	๒๗	๑๖	๕	๑	๗๐	๑๕.๕๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๒	๘	๑	๑๔	๘	๓	๑	๓๗	๘.๒๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๒		๔	๒	๑		๑๐	๒.๒๒
รวม	๒๖	๑๐๘	๙	๑๗๒	๑๐๗	๓๘	๑๑	๔๗๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุมปรัญบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

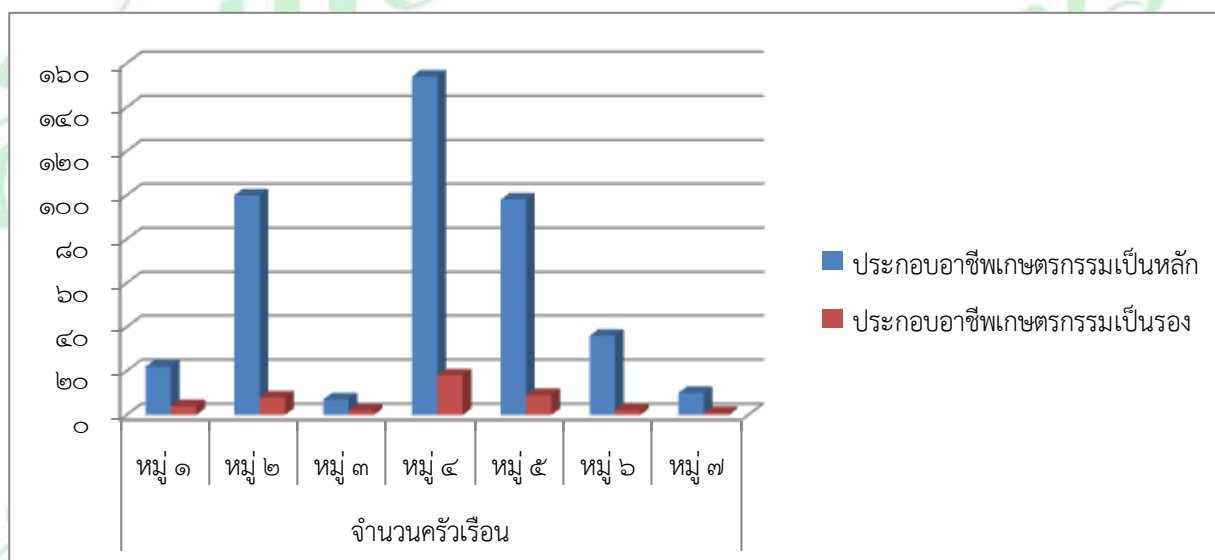
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลโพธิ์พระยา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๔๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๔

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุมปรัญบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	จำนวนครัวเรือน							รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖	หมู่ ๗		
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒๒	๑๐๐	๗	๑๕๔	๙๘	๓๖	๑๐	๔๒๗	๙๐.๖๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔	๘	๒	๑๘	๙	๒	๑	๔๔	๙.๓๔
รวม	๒๖	๑๐๘	๙	๑๗๒	๑๐๗	๓๘	๑๑	๔๗๑	๑๐๐

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสุมปรัญบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

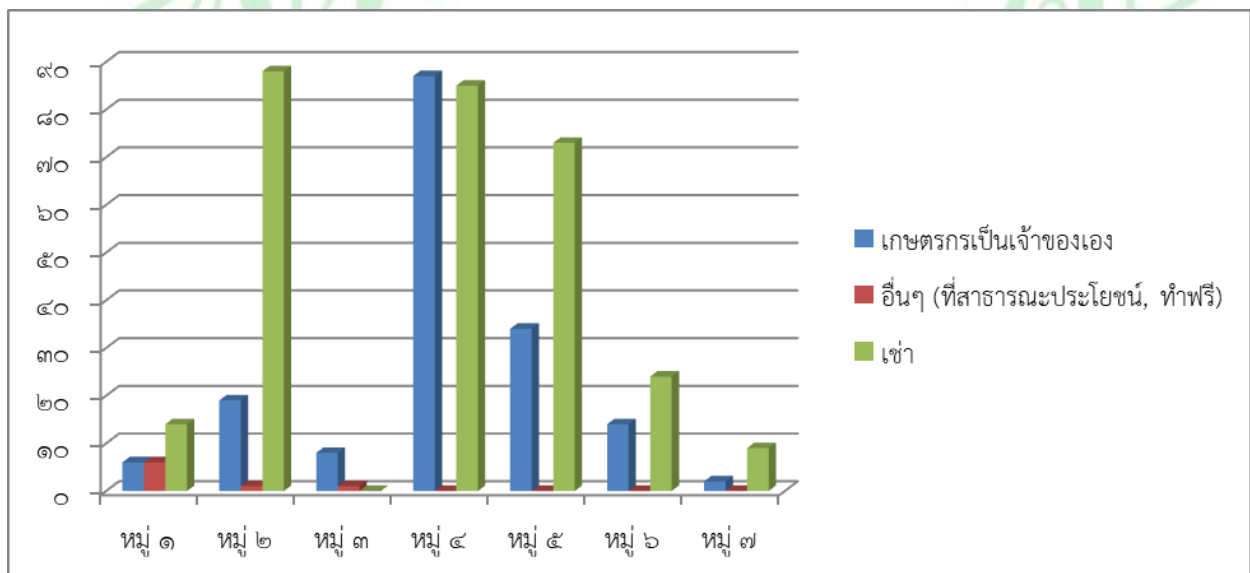
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่าที่ดิน จำนวน ๒๙๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๑ รองลงมา คือ เป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๗๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐๙ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการถือครอง	จำนวนครัวเรือน							รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖	หมู่ ๗		
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๖	๑๙	๘	๘๗	๓๔	๑๔	๒	๑๗๐	๓๖.๐๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๘	๑.๗๐
เช่า	๑๔	๘๘	๐	๘๕	๗๓	๒๔	๙	๒๙๓	๖๒.๒๑

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

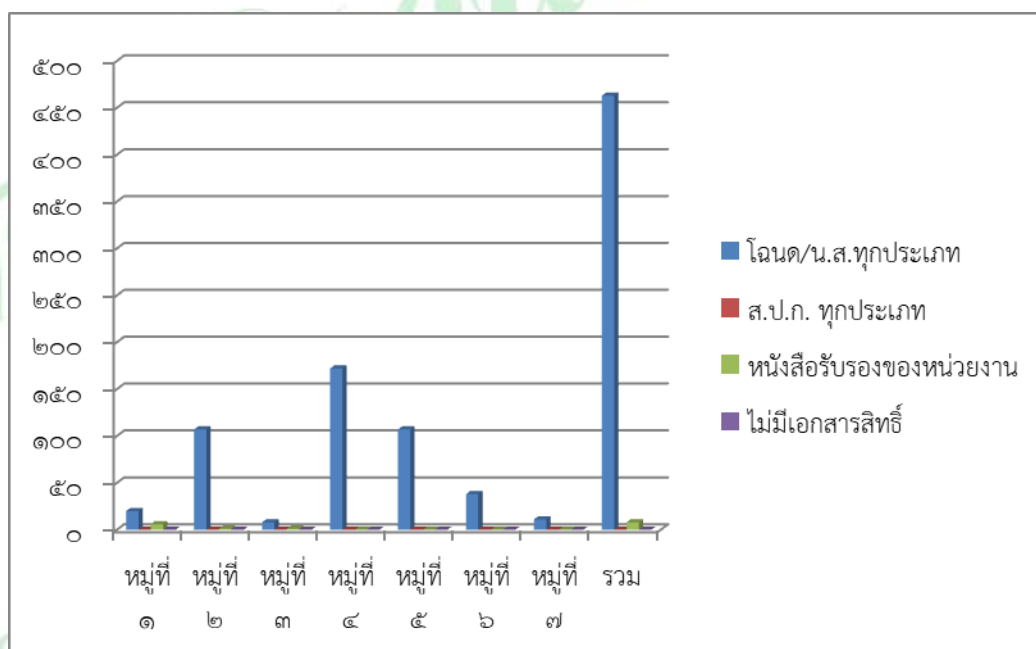
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลโพธิ์พระยา มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๔๖๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๐ รองลงมา คือ หนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๐ และไม่มีเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เอกสารสิทธิ์ประเภท สป.ก. ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
	โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑	๒๐	๐	๖	๐	๒๖
๒	๑๐๗	๐	๑	๐	๑๐๘
๓	๘	๐	๑	๐	๙
๔	๑๗๒	๐	๐	๐	๑๗๒
๕	๑๐๗	๐	๐	๐	๑๐๗
๖	๓๘	๐	๐	๐	๓๘
๗	๑๑	๐	๐	๐	๑๑
รวม	๔๖๓	๐	๘	๐	๔๗๑

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลโพธิ์พระยา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑ แห่ง สมาชิก ๒๕ ราย

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑												
๒			๑	๑๕			๑	๒๕				
๓												
๔	๑	๔๐			๑							
๕												
๖												
๗												
รวม	๑	๔๐	๑	๑๕	๑		๑	๒๕				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลโพธิ์พระยา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปศุสัตว์	
๑									
๒		๑	๑		๑				
๓						๑			
๔						๕			
๕									
๖						๒			
๗									
รวม		๑	๑		๑	๘			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลโพธิ์พระยา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๗ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสา มากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑						๑			
๒						๑			
๓					๑	๑			
๔						๑			
๕						๑			
๖						๑			
๗						๑			
รวม					๑	๗			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลโพธิ์พระยา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลโพธิ์พระยามีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๒	๑	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	เลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
รวม	๑		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : แปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายโกสุม ม่วงพันธุ์

บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร.๐๘๖๗๕๐๗๓๗๗

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยาประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ ทำนา ทำสวน ปลุกผัก ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในการประกอบกิจกรรมการเกษตร เช่น ใช้ปริมาณเมล็ดพันธุ์จำนวนมากเกินความจำเป็น ขาดความรู้ และที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน การใช้ปุ๋ย และสารเคมีเกินความจำเป็น ขาดการจัดการในการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพเหมาะสมสำหรับการเป็นข้าวปลูกในฤดูต่อไป และไม่สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์ และการพัฒนาคุณภาพการผลิต ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓. การผลิตสารชีวภัณฑ์

หลักสูตรบังคับ ๑. เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๕. การผลิตสารชีวภัณฑ์

หลักสูตรเสริม ๑. เกษตรปลอดการเผา

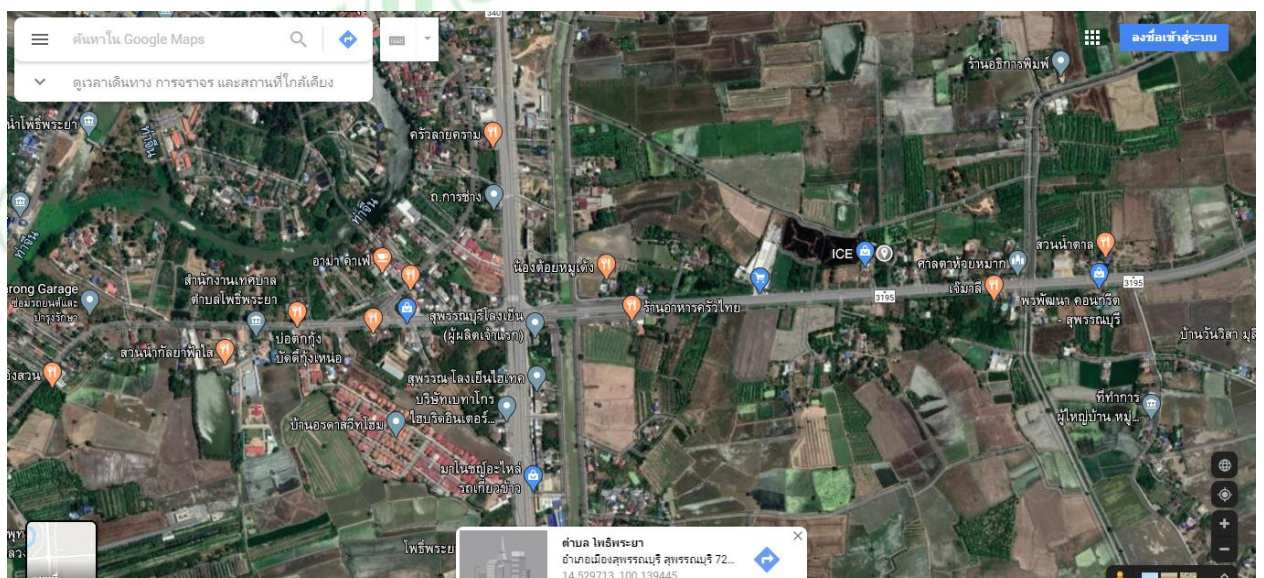
๒. การปรับปรุงบำรุงดิน

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลโพธิ์พระยา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	แปลงใหญ่ผู้ไ้บ้านห้วยหมาก	ลดต้นทุนการผลิตข้าว	๒	โพธิ์พระยา	นายอำเภอ ไพล นิลน้ำคำ	๐๘๑-๒๙๗๗๔๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรรคบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่
แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก

ที่อยู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๑๖๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๙๓๕ บาท (๒๙.๕๓%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐/ไร่ เป็น ๙๐๐/ไร่ (๑๒.๕%)
- เป้าหมายรายได้ ๕,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๑,๕๑๕,๖๕๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. คงต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับเดิม ๒,๙๓๕ บาท/ไร่ (ไม่รวมค่าเช่า) โดย ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ ลดการใช้
ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมีเป็นสารชีวภาพ สารสมุนไพรทดแทนสารเคมี การหมักและไถกลบตอซัง การใช้ปุ๋ยหมัก
ปุ๋ยชีวภาพต่าง ๆ ที่ช่วยปรับปรุงดิน

๒. เพิ่มผลผลิต ๙๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๙๒๐ กิโลกรัม/ไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ผู้ใช้น้ำบ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑. การ เตรียมดิน					✓								๒๑๘,๒๕๐	๕,๔๐๐,๐๐๐
๒. การ เตรียมเมล็ด พันธุ์					✓								๑๙๔,๐๐๐	
๓. ให้น้ำ					✓	✓	✓						๗๒,๗๕๐	
๔. หว่าน ข้าว					✓								๒๔,๒๕๐	
๕. ฉีดยาคุม					✓								๒๓๒,๕๐๐	
๖. ใส่ปุ๋ย					✓	✓							๓๗๑,๐๒๕	

๗. นีตสาร กำจัด ศัตรูพืช					✓	✓							๙๗,๐๐๐
๘. นีต ฮอร์โมน							✓						๔๓,๙๕๐
๙. เกือบเกี่ยว									✓				๒๑๘,๒๕๐
๑๐. ขนส่ง									✓				๔๓,๖๕๐
รวม													๑,๕๑๕,๖๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

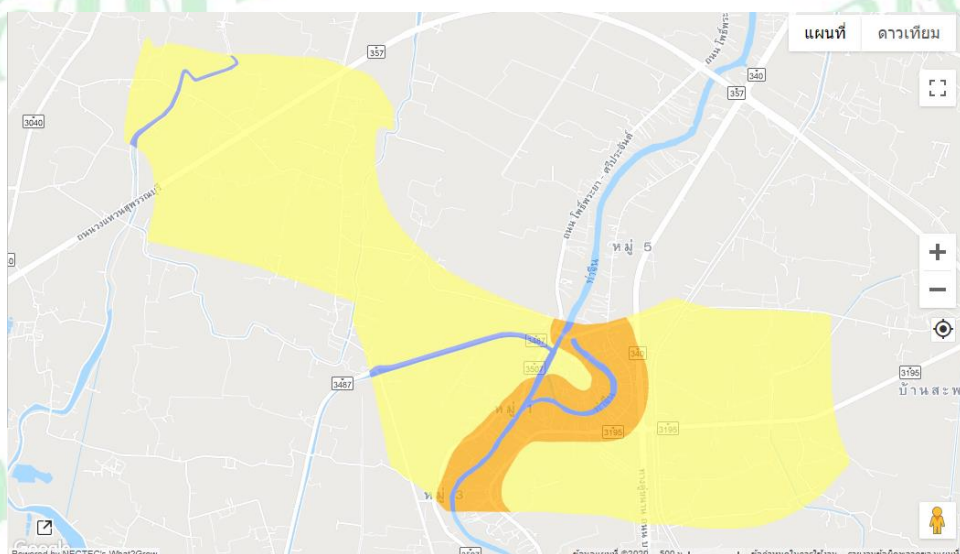
๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลโพธิ์พระยา ทรัพยากรดินทั้งหมด ๙,๕๗๙ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๘,๓๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๐ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๑,๐๑๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๕ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๒๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๕

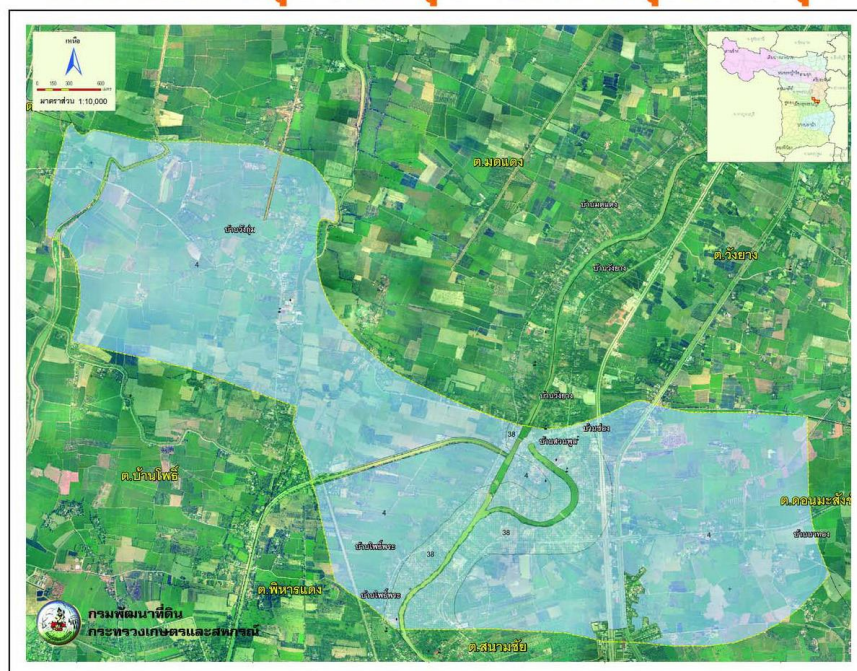
ตารางที่ ๑๘ แสดงทรัพยากรดินตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑,๐๑๑	๑๐.๕๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๔๔	๒.๕๕
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๘,๓๒๔	๘๖.๙๐

ภาพที่ ๑๗ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

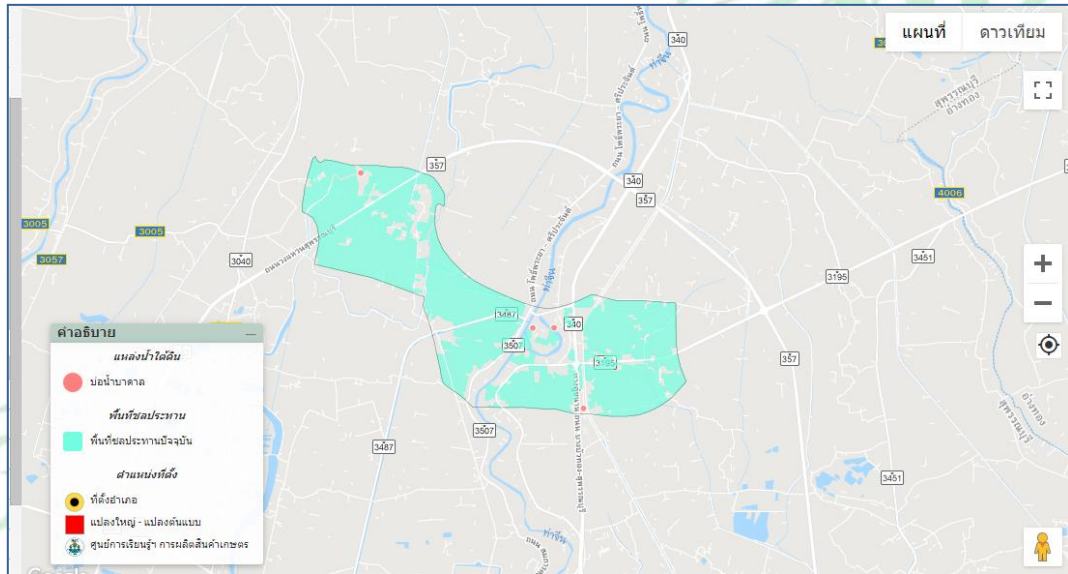
ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลโพธิ์พระยา เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรและมีระบบชลประทานเป็นหลัก ประมาณ ๙๒% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตร ดังนี้

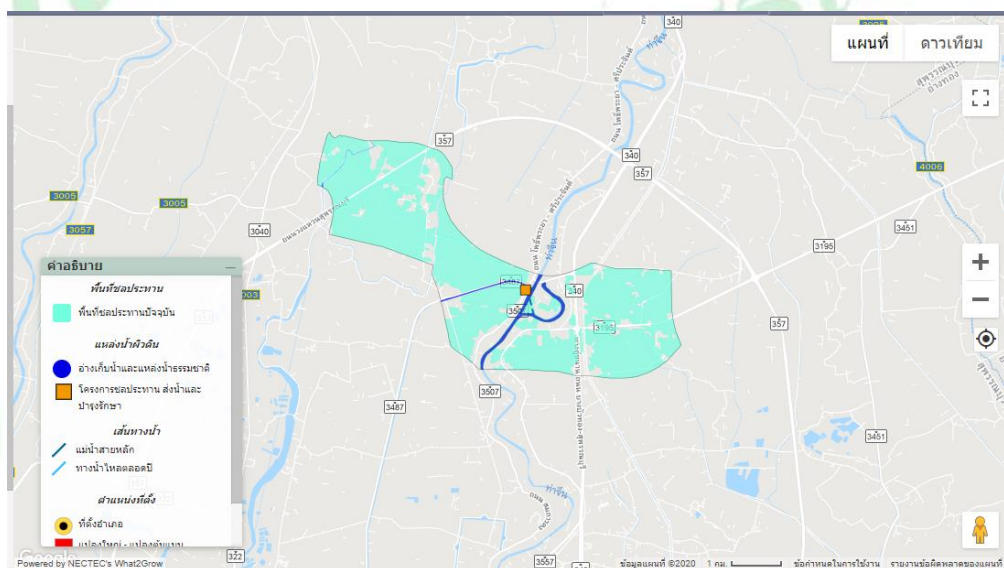
- แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น ๘ บ่อ แยกรายหมู่บ้านได้ ดังนี้

หมู่ที่ ๑	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน ๔ บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๒ บ่อ
หมู่ที่ ๕	จำนวน - บ่อ
หมู่ที่ ๖	จำนวน - บ่อ

ภาพที่ ๑๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน ตำบลโพธิ์พระยา มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ดังนี้ แหล่งน้ำธรรมชาติ จากแม่น้ำท่าจีน จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

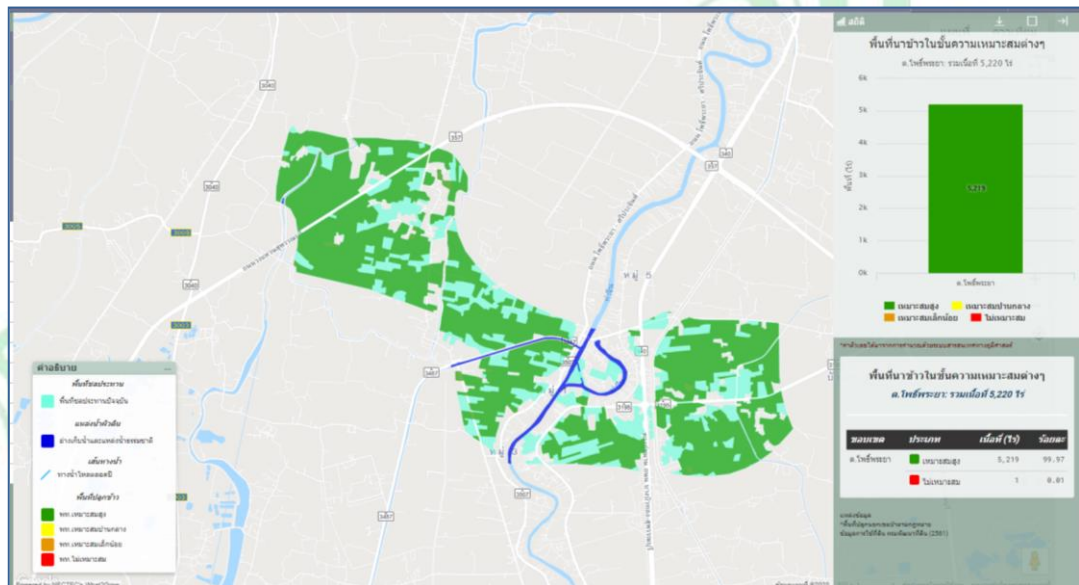
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

ชนิดสินค้า ข้าว

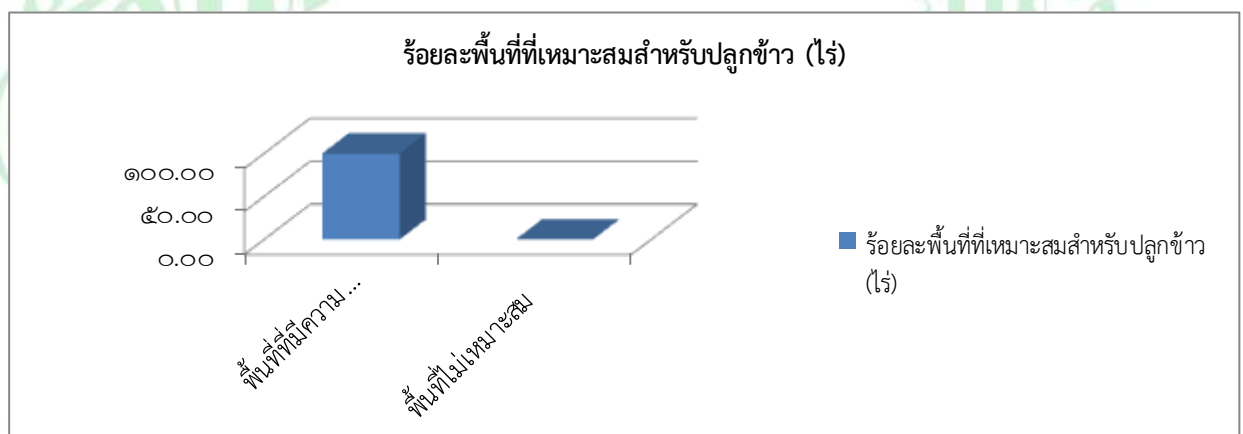
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด ๘,๖๑๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘,๓๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓

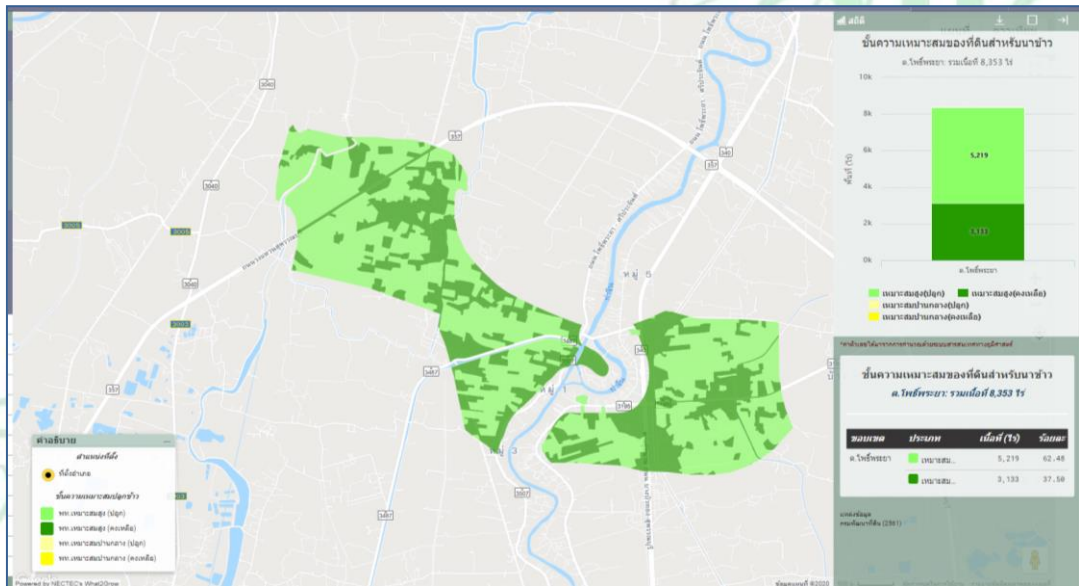
ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

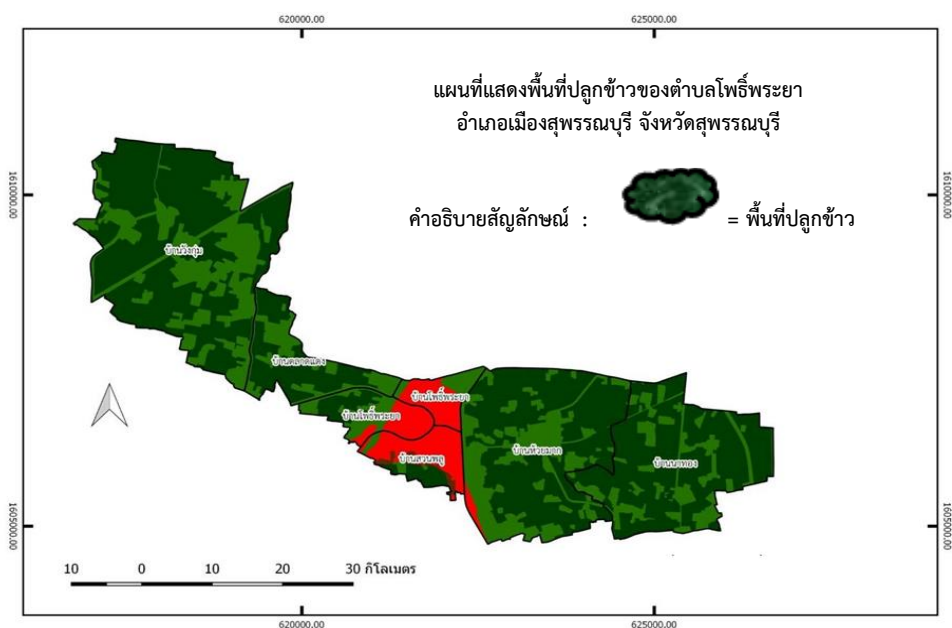
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๗,๙๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๓,๒๓๐ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑,๘๑๘ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๖๘๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๘๒๕ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๒๐๓ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๗๕ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

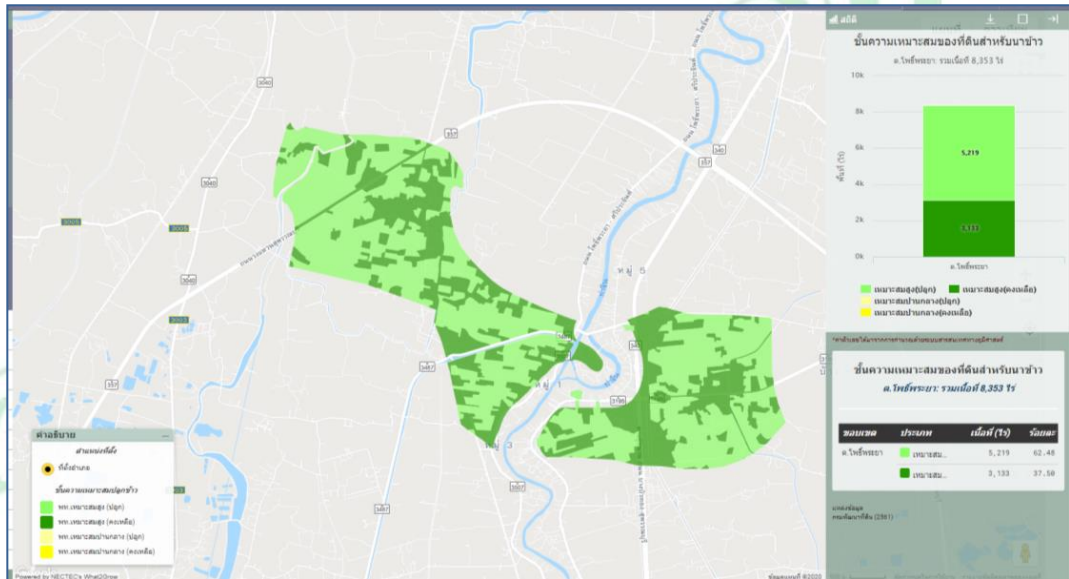
(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

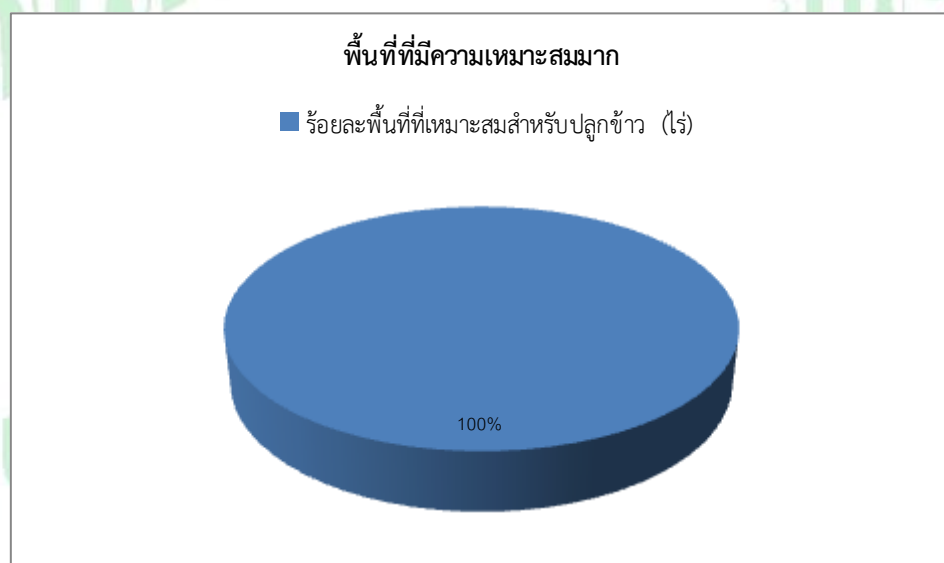
ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง
ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความ
เหมาะสม จำนวน ๗,๙๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๗,๙๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒)

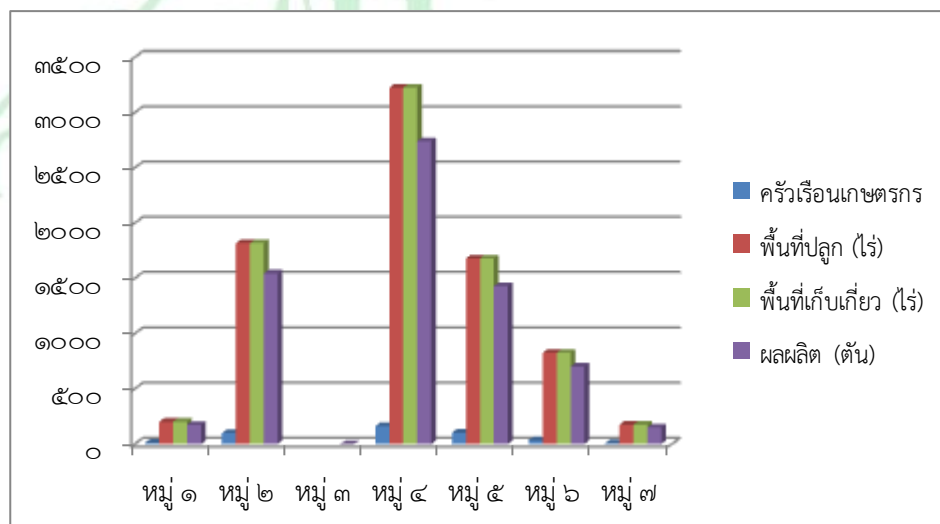
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๗,๙๒๖ ไร่ ๔๒๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากในหมู่ที่ ๔ จำนวน ๓,๒๒๕ ไร่ ๑๖๓ ครัวเรือน รองลงมา คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑,๘๑๘ ไร่ ๙๙ ครัวเรือน หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๖๘๐ ไร่ ๑๐๓ ครัวเรือน หมู่ที่ ๖ จำนวน ๘๒๕ ไร่ ๓๕ ครัวเรือน หมู่ที่ ๑ จำนวน ๒๐๓ ไร่ ๑๒ ครัวเรือน หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๗๕ ไร่ ๘ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๓ (ไม่มีพื้นที่ปลูกในหมู่) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หมู่ ๑	๑๒	๒๐๓	๒๐๓	๑๗๒.๕๕	๐.๘๕
หมู่ ๒	๙๙	๑,๘๑๘	๑,๘๑๘	๑,๕๔๕.๓๐	๐.๘๕
หมู่ ๓				-	๐
หมู่ ๔	๑๖๓	๓,๒๒๕	๓,๒๒๕	๒,๗๔๑.๒๕	๐.๘๕
หมู่ ๕	๑๐๓	๑,๖๘๐	๑,๖๘๐	๑,๔๒๘.๐๐	๐.๘๕
หมู่ ๖	๓๕	๘๒๕	๘๒๕	๗๐๑.๒๕	๐.๘๕
หมู่ ๗	๘	๑๗๕	๑๗๕	๑๔๘.๗๕	๐.๘๕
รวม	๔๒๐	๗,๙๒๖	๗,๙๒๖	๖,๗๓๗.๑๐	๐.๘๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

ตำบลโพธิ์พระยา นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมา ได้แก่ ข้าวปทุมธานี๑ (ข้าวหอมปทุม) คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๕๗, พิษณุโลก ๒, กข ๔๙ และ กข ๓๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้รับการรับรองและน่าเชื่อถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน

เกษตรกรมีการเตรียมดินโดยใช้รถไถเดินตาม หรือนั่งขับไถดิน ๒ ครั้ง โดยไถตะกั่วไถไว้ ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน และทำการตีเทือกต่อไถไว้ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วทำการหว่านข้าวที่เตรียมไว้

(๓) การปลูก

เกษตรกรนิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม - กันยายน และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน - เดือนมีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และเดือนพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ

พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา

ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าวประมาณ ๙๐% ของครัวเรือน โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ย ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หลังจากหว่านข้าวแล้วประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน

- ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐, ๔๖-๐-๐ อัตรา ๔๐ - ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผสมกันชนิดละ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ หรือปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ อย่างเดียว (๕๐ กิโลกรัม/ไร่) ในช่วง ๓๐ - ๓๕ วันหลังจากหว่านปุ๋ยครั้งที่ ๑ หรือบางครั้งใส่โดยวิธีสังเกตอาการของต้นข้าว ใช้หว่านพรมไปทั่วแปลง การใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพมีประมาณ ๑๐%

(๗) การเก็บเกี่ยว

ลักษณะของข้าวระยะพลับพลึง คือ นับจากวันที่ข้าวออกดอกแล้วประมาณ ๓๐-๓๕ วัน ซึ่งเป็นระยะที่เมล็ดสุกแก่พอเหมาะทำให้ได้น้ำหนักเมล็ดสูง ข้าวเต็มเมล็ดและมีคุณภาพการสีดี เรียกว่า ระยะพลับพลึง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ลดความชื้นข้าวเปลือกสดให้เหลือ ๑๓-๑๔ เปอร์เซ็นต์ ด้วยเครื่องอบใช้ อุณหภูมิ ๕๐ องศา

เซลเซียส

ลดความชื้นข้าวเปลือกสดด้วยการตากบนลานที่สะอาดและแห้ง ความหนาของข้าวที่ตากประมาณ ๕-๑๐ เซนติเมตร พลิกกลับข้าววันละ ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๑-๓ วัน ให้ความชื้นเหลือ ๑๓-๑๔ เปอร์เซ็นต์

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ศัตรูพืชที่ระบาดประจำ คือ เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว หนอนกอ หนอน แมลงบัว ฯลฯ โรคไหม้ของข้าว โรคฉ่ำ โรคใบสีส้ม ฯลฯ เกษตรกรมีการใช้สารเคมีประมาณ ๙๐% การป้องกันกำจัดวัชพืช วัชพืชที่สำคัญที่พบมาก เช่น หญ้าข้าวนก หญ้าดอกขาว หัวทรงกระเทียม หญ้าหนวด ปลาตุ๊ก กก ต่าง ๆ มีมากทำให้ได้ผลผลิตต่ำ เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดวัชพืชอยู่แล้วโดยใช้สารเคมีทั้งคุมและ

ฆ่า แต่บางครั้งใช้ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาเรื่องน้ำหรือใช้ไม่ถูกอัตรา เวลาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะใชยาฆ่าแมลง เพราะสะดวกรวดเร็ว ซึ่งเกษตรกรเริ่มมีการใช้สารชีวภาพ ชีวภัณฑ์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว		←-----→		←-----→	△			←-----→		←-----→	△		๑-๗

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๓๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิตนาปี ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	แบบหว่านน้ำตม	
	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑,๕๐๐	๑,๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑๐๐๐
รวม	๕,๖๙๕	๖,๒๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสีหรือจตุรรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมา คือ เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๗ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน ประมาณร้อยละ ๗ และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

- ไม่มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา
- แหล่งรับซื้อภายนอกตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่
- สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์
- สหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง

สุพรรณบุรี

- โรงสีข้าวสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- โรงสียังแสง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีกิจรวมทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีข้าวธนพูนทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์
- ทำข้าวธนากร ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ทำข้าววิชาญ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ลักษณะการรับซื้อผลผลิต ในส่วนของโรงสีจะรับซื้อเพื่อทำการแปรรูปเป็นข้าวสารเอง

ส่วนสหกรณ์การเกษตรและทำข้าว จะทำการซื้อเพื่อรวบรวมส่งให้แก่โรงสีขนาดใหญ่ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตในพื้นที่ เพื่อรอการส่งต่อไปกับพ่อค้าทั้งในและนอกพื้นที่

- ในพื้นที่ตำบลโพธิ์พระยา มีโรงงานแปรรูปเพื่อรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ได้แก่ โรงสีข้าวขนาดเล็กหรือชุมชน มีกำลังสีข้าวได้ไม่เกินวันละ ๕ เกวียน มีจำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕

ภาพที่ ๒๙ แสดงวิธีการตลาด ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อภายนอกตำบลโพธิ์พระยา ได้แก่

- สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์
- สหกรณ์การเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง

สุพรรณบุรี

- โรงสีข้าวสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- โรงสียังแสง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์

- โรงสีจักรรวมทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์
- โรงสีข้าวธนพูนทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์
- ท่าข้าวธนากร ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ท่าข้าววิชาญ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer จำนวน รายซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- นายโกสุม ม่วงพันธุ์ บ้านเลขที่ ๗๙ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. ๐๘๖-๗๕๐๗๓๗๗ มีความโดดเด่น การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดย การใช้สารชีวภัณฑ์ และการพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

- นายอำเภอไพล นิลน้ำคำ บ้านเลขที่ ๗๐/๓ หมู่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. ๐๘๑-๒๙๗๗๔๑๗ มีความโดดเด่น เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการน้ำ

ตารางที่ ๒๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านเกษตรผสมผสาน ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายโกสุม ม่วงพันธุ์	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน
๒	นายอำเภอไพล นิลน้ำคำ	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	เกษตรผสมผสาน

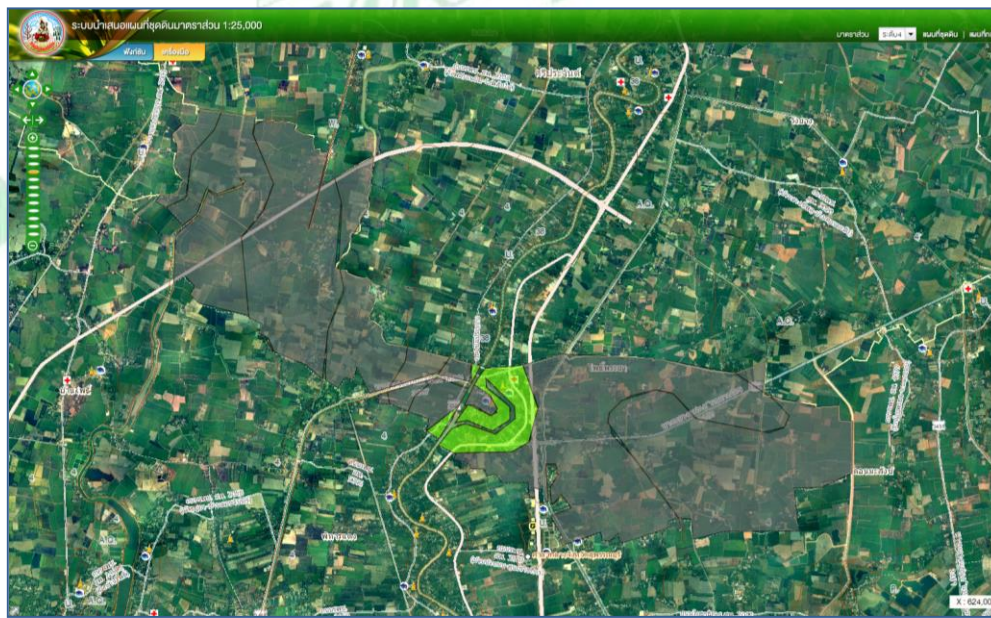
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒

ชนิดสินค้าไม้ผล

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล จำนวน ๒๕๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๓๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๒)

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะม่วง ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน ๕๓๔ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๒๑๗ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๑๓๐ ไร่ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๙๙ ไร่ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๕๕ ไร่ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๔๗ ไร่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑๕ ไร่ และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๑๑ ไร่ ตามลำดับ

(๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๕๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ พื้นที่เหมาะสม และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๕๓๔ ไร่ กล้วย จำนวน ๒๑ ไร่ มะนาว จำนวน ๑๙ ไร่

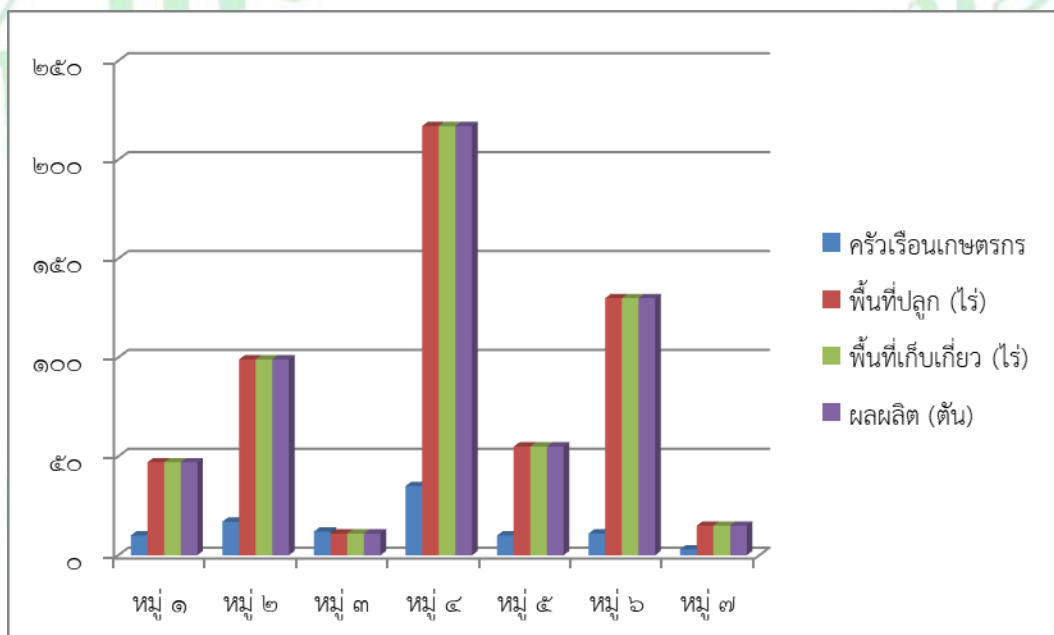
๒) ปริมาณการผลิตไม้ผล

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่การปลูกไม้ผล โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หนุ่ที่ ๔ จำนวน ๒๑๗ ไร่ ๓๕ ครัวเรือน รองลงมา คือ หนุ่ที่ ๖ จำนวน ๑๓๐ ไร่ ๑๑ ครัวเรือนหนุ่ที่ ๒ จำนวน ๙๙ ไร่ ๑๑ ครัวเรือน หนุ่ที่ ๕ จำนวน ๕๕ ไร่ ๑๐ ครัวเรือน หนุ่ที่ ๑ จำนวน ๔๗ ไร่ ๑๐ ครัวเรือนหนุ่ที่ ๗ จำนวน ๑๕ ไร่ ๓ ครัวเรือนและ หนุ่ที่ ๓ จำนวน ๑๑ ไร่ ๑๒ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หนุ่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หนุ่ ๑	๑๐	๔๗	๔๗	๔๗	๑
หนุ่ ๒	๑๗	๙๙	๙๙	๙๙	๑
หนุ่ ๓	๑๒	๑๑	๑๑	๑๑	๑
หนุ่ ๔	๓๕	๒๑๗	๒๑๗	๒๑๗	๑
หนุ่ ๕	๑๐	๕๕	๕๕	๕๕	๑
หนุ่ ๖	๑๑	๑๓๐	๑๓๐	๑๓๐	๑
หนุ่ ๗	๓	๑๕	๑๕	๑๕	๑
รวม	๙๘	๕๗๔	๕๗๔	๕๗๔	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมดิน

ยกร่อง เพื่อไม่ให้น้ำท่วมถึงโคนต้นได้ ขนาดของร่องกว้างอย่างน้อย ๖ เมตร ร่องน้ำกว้างอย่างน้อย ๑.๕ เมตร ส่วนความยาวของร่องนั้นแล้วแต่ขนาดของพื้นที่ เมื่อขุดยกร่องเสร็จแล้ว ให้ปรับปรุงดินให้ร่วนซุย โดยการขุดตากดิน ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก เกษตรกรมีการเตรียมดินโดยใช้รถไถเดินตาม หรือนั่งขับไถดิน ๒ ครั้ง โดยไถตะกั้งไว้ ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน และทำการตีเทือกต่อทั้งไว้ ๓ - ๕ วัน เสร็จแล้วทำการหว่านข้าวที่เตรียมไว้

(๒) การปลูก

การปลูก ระยะปลูก ได้แก่ ๑) ระยะปลูกแบบถี่ หรือการปลูกระยะชิด เช่น ๒.๕ X ๒.๕ เมตร, ๔ X ๔ เมตร หรือมากกว่านี้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะได้มะม่วงประมาณ ๒๕๖ ต้นต่อไร่ การปลูกระยะชิดนี้ จำเป็นจะต้องดูแลตัดแต่งกิ่งอยู่เสมอด้วย ๒) ระยะปลูกแบบห่าง เช่น ๘ X ๘ เมตร, ๑๐ X ๑๐ เมตร หรือมากกว่านี้ตามความเหมาะสม แนะนำให้ปลูกระยะ ๘ X ๘ เมตร หรืออย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า ๖ X ๖ เมตร สำหรับมะม่วงที่ขยายพันธุ์ด้วยการทาบกิ่ง

(๓) ระบบการให้น้ำ

ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อย ๆ ห่างขึ้นเป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการปลูกมะม่วง เพื่อให้ผลได้อย่างเต็มที่ การให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ จะช่วยให้ต้นมะม่วงเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ไม่ชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ได้ผลเร็วขึ้น

(๔) การใส่ปุ๋ย

ใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร ๔-๗-๕ หรือ ๔-๙-๓ ใส่ให้แก่ต้นเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดิน สำหรับต้นมะม่วงที่ให้ผลแล้ว อาจใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ ซึ่งเป็นสูตรที่ใช้กับไม้ผลทั่วไป อย่างไรก็ตาม การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเสียก่อน เพื่อให้ได้ผลอย่างเต็มที่ ไม่เกิดการสูญเสียเปล่า

(๕) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

การกำจัดวัชพืชต้องทำอยู่เสมอ เพราะวัชพืชต่างๆ จะคอยแย่งน้ำและอาหารจากต้นมะม่วง และการปล่อยให้แปลงปลูกกรูรัง จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของโรคแมลงต่างๆ ที่จะทำลายต้นมะม่วงอีกด้วย การกำจัดวัชพืชทำได้หลายวิธี เช่น การถางด้วยจอบ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซม การใช้สารเคมี และการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่าง ๆ เป็นต้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
------------	------	------	-------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------	------

มะม่วง	←▽→	→▽→	→△→								→	๑-๗
มะนาว	←	←▽→	→△→								→	๑-๕
กล้วย	←					△					→	๑-๕
	←										→	,๗

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีต้นทุนการผลิตมะม่วง เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
๑. การเตรียมดิน (พร้อมปลูก)	๒,๕๐๐
๒. ค่ากิ่งพันธุ์ปลูก	๓,๐๐๐
๓. ค่าสารป้องกันกำจัดวัชพืช	๔๐๐
๔. ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๘๐๐
๕. สารเร่ง	๕๐๐
๖. เก็บเกี่ยวขนส่ง	๕๐๐
๗. ปุ๋ยเคมี	๙๕๐
๘. ค่าแรงงาน	๗๕๐
๙. ค่าน้ำมัน	๔๐๐
๑๐. ค่าใช้จ่ายอื่น	๒๐๐
๑๑. ค่าเช่า	๑,๐๐๐
รวม	๑๑,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒

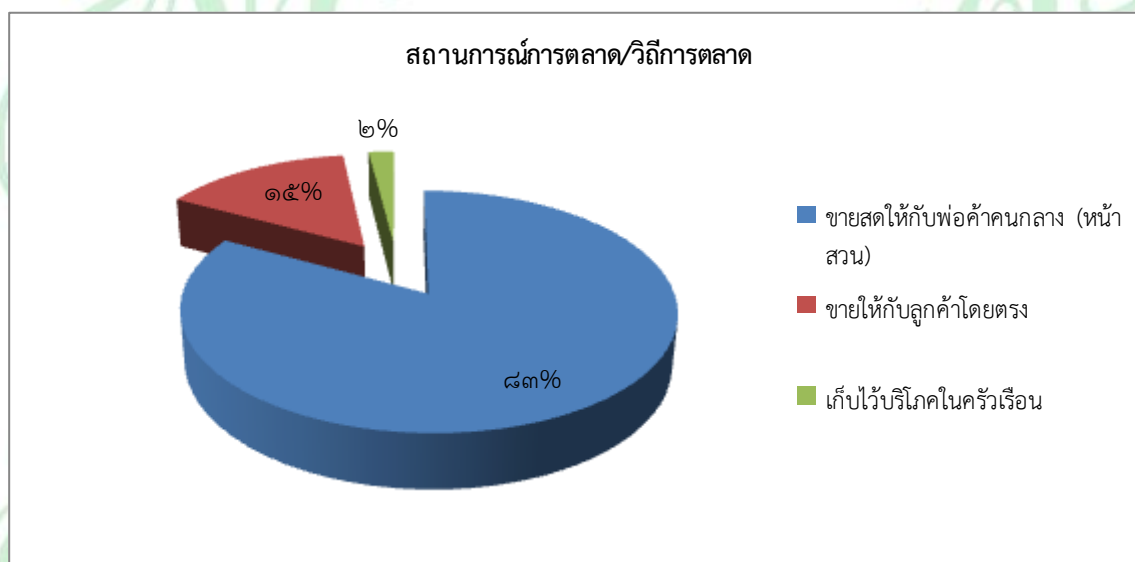
ผลผลิตเฉลี่ย	๑	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๒๐,๐๐๐	บาท
หักต้นทุน	๑๑,๐๐๐	บาท
กำไร	๙,๐๐๐	บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจากรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๘๓ รองลงมา คือ ขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๒ตามลำดับ

(๑) วิธีการตลาด

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (กิ่งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดไม้ผล ของตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดกลางไม้ผล (กิ่งอำเภอศรีประจันต์) ตลาดไม้ผลจังหวัดอ่างทอง นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer จำนวน รายซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- นายทองหยด เทพทอง บ้านเลขที่ ๔๑๑/๑ หมู่ ๖ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความโดดเด่น การผลิตมะม่วง

ตารางที่ ๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายทองหยด เทพทอง	๖	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ทำสวน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒

ชนิดสินค้า พืชไร่ (ข้าว)

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลโพธิ์พระยา มีพื้นที่ที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๑๑ ครัวเรือน พื้นที่ ๗๒ ไร่ ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่มีการจัดการที่ดีจึงสามารถปลูกได้

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลโพธิ์พระยา ๑๑ ครัวเรือน พื้นที่ ๗๒ ไร่

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง (ไม่มี)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ไม่สามารถบอกได้ว่าเหมาะสมหรือไม่

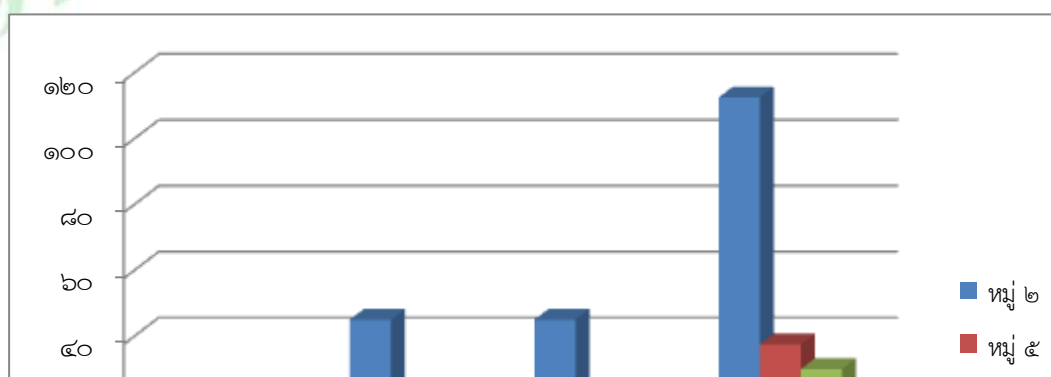
๒) ปริมาณการผลิต

มีพื้นที่ปลูกพืชจำนวน ๗๒ ไร่ ซึ่งปลูกมากที่สุด ที่หมู่ ๒ จำนวน ๖ ครัวเรือน พื้นที่ ๔๕ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ ๕ จำนวน ๒ ครัวเรือน พื้นที่ ๑๕ ไร่ และหมู่ ๖ จำนวน ๓ ครัวเรือน พื้นที่ ๑๒ ไร่

ตารางที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
หมู่ ๒	๖	๔๕	๔๕	๑๑๒.๕	๒.๕
หมู่ ๕	๓	๑๕	๑๕	๓๗.๕	๒.๕
หมู่ ๖	๒	๑๒	๑๒	๓๐	๒.๕
รวม	๑๑	๗๒	๗๒	๑๘๐	๒.๕

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๕ แสดงปริมาณการปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การเตรียมหัวพันธุ์ หัวแห้งที่ใช้เป็นพันธุ์ปลูกควรมีขนาดตั้งแต่ ๓ เซนติเมตร ขึ้นไป หัวมีสภาพสมบูรณ์ หัวไม่ฝ่อหรือมีรอยกัดแทะของแมลง ปริมาณหัวแห้งที่ใช้ประมาณ ๓ ถัง/ไร่ หรือประมาณ ๒,๐๐๐ หัว/ไร่

การเพาะกล้า แปลงเพาะกล้าหัวจะใช้วิธีก่ออิฐขึ้นเดียว กว้างประมาณ ๑ เมตร ยาวตามความเหมาะสม แล้วโรยด้วยขี้เถ้ากลบหรือขี้เถ้ากลบผสมปุ๋ยคอก หนาประมาณ ๕ เซนติเมตร นำหัวพันธุ์หัวมาตากแดด ๒ - ๓ วัน จากนั้น นำมาแช่น้ำอีก ๒ - ๓ วัน จนหัวแทงยอดอ่อน หลังจากนั้น ลงหลบในแปลงเพาะ ระยะห่างระหว่างหัว และแถวประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร กลบด้วยขี้เถ้าให้คลุมทุกหัว ก่อนรดน้ำให้ชุ่ม และดูแลจนกล้ามีอายุ ๓๐ - ๔๕ วัน หรือมีความสูงประมาณ ๒๐ - ๒๕ เซนติเมตร ก่อนย้ายลงปลูกในแปลงนา ทั้งนี้เกษตรกรมักเพาะกล้าประมาณเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์

การเตรียมแปลงปลูก ให้กะระยะเตรียมแปลงปลูกให้เสร็จก่อนอายุกล้าพร้อมประมาณ ๑ - ๒ วัน หรือเตรียมเสร็จพร้อมย้ายกล้าลงปักดำ โดยการเตรียมแปลงจะคล้ายกับการเตรียมแปลงนาหว่านตาม แบ่งเป็นระยะแรกให้ไถกลบ และตากหน้าดินก่อน ๗ - ๑๐ วัน จากนั้น นำน้ำเข้าแปลง สูงประมาณ ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ก่อนไถปรับแปลงให้เป็นตมอีกรอบ

วิธีปลูกหัว ปลูกด้วยการปักดำ คล้ายกับการปักดำต้นข้าว ระยะปักดำ ตั้งแต่ ๕๐ x ๕๐ เซนติเมตร ถึง ๗๐ x ๗๐ เซนติเมตร ปักดำให้หัวแห้งจมมิดลงโคลน ทั้งนี้ เกษตรกรจะเริ่มปลูกประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และเก็บหัวแห้งประมาณเดือนพฤศจิกายน ที่อายุตั้งแต่ ๖-๘ เดือน แต่อาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

การใส่ปุ๋ย

- ครั้งที่ ๑ หลังปักดำเสร็จ ๑๕ - ๒๐ วัน โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐ - ๓๐ กิโลกรัม/ไร่

- ครั้งที่ ๒ หลังปักดำเสร็จ ๙๐ - ๑๒๐ วัน หรือประมาณ ๗๕ - ๑๐๐ วัน หลังใส่ครั้งแรก โดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ อัตราเดียวกัน

การกำจัดวัชพืช และโรค แมลง เกษตรส่วนมากนิยมฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช จำพวกหญ้าชนิดต่าง ๆ รวมถึงฉีดพ่นสารกำจัดแมลงศัตรูพืช และโรคต่าง ๆ ได้แก่

โรคราสนิม เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา ทำให้ใบเป็นแผลสีน้ำตาลอมส้ม คล้ายกับสีสนิม แก้ไขโดยฉีดพ่นไดเทนเอ็ม ๔๕ และเบนฟอส ในทุก ๆ ๗ วัน

โรคใบสีส้ม เกิดจากเชื้อราเช่นกัน แต่มักมีความรุนแรงมาก แก้ไขคล้ายกับโรคราสนิม หนอนกอเป็นหนอนเจาะกินเยื่อใบ เมื่อพบระบาดให้ฉีดพ่นด้วยคาร์โบฟูแรน ไอซาไวฟอส

การขุดเก็บหัว และการเก็บรักษา หัวสามารถเริ่มเก็บหัวได้เมื่ออายุประมาณ ๗ - ๘ เดือน หลังปลูก หรืออาจเก็บได้ตั้งแต่ ๖ เดือน ขึ้นไป โดยสังเกตจากใบจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทองจนถึงสีน้ำตาล และเริ่มเหี่ยว และหากขุดดูหัวจะพบเปลือกหุ้มหัวเป็นสีน้ำตาลไหม้ ซึ่งทั่วไปเกษตรกรจะเก็บหัวในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ในช่วงเดียวกันกับการเก็บเกี่ยวข้าว ขนาดหัวที่เหมาะสมตั้งแต่ ๓ เซนติเมตร ขึ้นไป การเก็บหัวหัวเริ่มจากการปล่อยน้ำออกจากแปลงก่อนถึงวันเก็บหัว ๓ - ๔ อาทิตย์ เพื่อให้หน้าดินแห้ง จากนั้น ทำการไถพรวน ลึกประมาณ ๑๕ เซนติเมตร แล้วเก็บหัว หรือ ใช้จอบขุดเก็บหัว แต่ในบางพื้นที่ที่ระบายน้ำออกยาก เช่น บางพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรจะใช้วิธีมเก็บหัวหัวด้วยมือ โดยเกษตรกรจะใช้ขำโคลนรอบลำต้นให้เป็นวงหรือทำให้โคลนรอบลำต้นเป็นก้อน ก่อนใช้มือยกก้อนโคลนขึ้นมา ซึ่งหัวหัวจะติดขึ้นมาด้วย ทั้งนี้ หัวที่มีอายุ ๗ - ๘ เดือน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปลูกหัวประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน และเก็บหัวหัวประมาณเดือนพฤศจิกายน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกหัว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
หัว	←.....→		←	△							↔.....↔		๒,๕,๖

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปลูกหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลโพธิ์พระยา มีต้นทุนการผลิตหัว มีต้นทุนการผลิตไร่ละ ๒๐,๓๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	หัวเงิน (บาท)
๑. การเตรียมดิน(พร้อมปลูก)	๕๐๐
๒. ค่าเมล็ดพันธุ์ปลูก	๑,๐๐๐

๓. ค่าสารป้องกันกำจัดวัชพืช/จ้าง	๒,๐๐๐
๔. ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช/เชื้อรา	๕๐๐
๕. ค่าน้ำมัน	๓๐๐
๖. เก็บเกี่ยวขนส่ง	๑๒,๐๐๐
๗. ปุ๋ยเคมี ๓ ครั้ง	๑,๕๐๐
๘. ค่าเช่า ๒๐ ถึง / ไร่	๒,๐๐๐
๙. ค่าใช้จ่ายอื่น	๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๒๐,๓๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลผลิตเฉลี่ย	๒.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑๗,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๔๒,๕๐๐	บาท
หักต้นทุน	๒๐,๓๐๐	บาท
กำไร	๒๒,๒๐๐	บาท

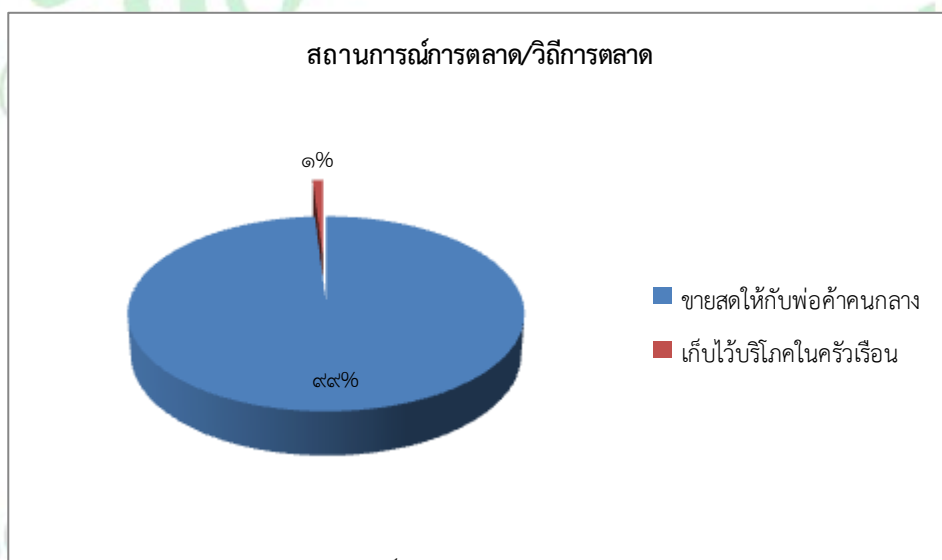
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๒

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลโพธิ์พระยา ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง โดยพ่อค้าคนกลางจะมาซื้อหน้าแปลงโดยตรง

(๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตจะนำไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางมารับหน้าแปลงโดยตรง หากเหลือก็จะแปรรูป และเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน

ภาพที่ ๓๗ แสดงวิธีการตลาดหัว ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลโพธิ์พระยาไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าแปลงแต่มีโรงงานแปรรูปเห็ดที่อำเภอศรีประจันต์

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลโพธิ์พระยา ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเห็ด แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตเห็ด สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตเห็ดทุกขั้นตอน เนื่องจากเป็นผู้ผลิตเห็ดโดยตรง สามารถศึกษาหาความรู้เรื่องเห็ดได้

ตารางที่ ๒๗ แสดงเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายไพโรจน์ นิลน้ำคำ	๒	โพธิ์พระยา	เมืองสุพรรณบุรี	-	-

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินบางพื้นที่ยังขาดความอุดมสมบูรณ์ ๒. ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๓. ในคลองส่งน้ำวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่น	- สภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากปลูกพืชเป็นเวลานาน ทำให้ขาดความอุดมสมบูรณ์ - ในบางพื้นที่มีปริมาณ น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร	- ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - ปลูกพืชปุ๋ยสด/พืชบำรุงดิน - ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน - ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การใช้ระบบน้ำหยด - สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เกี่ยวกับการสูบน้ำ การส่งน้ำ เข้าพื้นที่การเกษตร - สนับสนุนการกำจัดวัชพืชในแหล่งแหล่งน้ำ	ทุกหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน เร่งด่วน
	- ในคลองส่งน้ำวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่นการส่งน้ำระบายน้ำไม่สะดวก วัชพืชแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว เช่น ผักตบชวา		ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ข้าว	๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ	- ส่งเสริมการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ให้ความรู้และส่งเสริมเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน

[illegible]

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ด้านเกษตรกร (ต่อ) ๒. ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและองค์กร	- ไม่มีมาตรฐานการผลิต - การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง	รับรองมาตรฐาน - ส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูป	- เกษตรกรยังขาดการแปรรูปผลผลิต	- สร้างความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการตลาด - พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วน

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

๑) ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

- สภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากปลูกพืชเป็นเวลานาน ทำให้ขาดความอุดมสมบูรณ์
- ในบางพื้นที่มีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร
- ต้นทุนการผลิตสูง
- ขาดการรับรองมาตรฐาน
- เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ
- เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และทักษะในการทำการเกษตร เช่น ใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ไม่มีแผนการผลิต

จำเป็น ไม่มีแผนการผลิต

- การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง
- เกษตรกรยังขาดการแปรรูปผลผลิต
- เกษตรกรทำการเกษตรโดยขาดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ในคลองส่งน้ำวัชพืชขึ้นปกคลุมหนาแน่นการส่งน้ำระบายน้ำไม่สะดวก วัชพืชแพร่ระบาด

อย่างรวดเร็ว เช่น ผักตบชวา

๒) แนวทางพัฒนาชุมชน

- การส่งเสริมการดำเนินการในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่
- การพัฒนาเกษตรกรจากกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ
- การพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพจากกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนการผลิตแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม
- การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด
- การส่งเสริมให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- การส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดินและ

การวิเคราะห์ดิน

- ลดต้นทุนในการผลิตยึดแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ นำสินค้าสู่อุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า

ผลผลิต

๒.๒.๒ การจัดทำ TOWS matrix

ตารางที่ ๒๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

TOWS matrix	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W: Weakness)
	๑. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำการเกษตร ๒. การคมนาคมขนส่งสะดวก ๓. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๔. เกษตรกรมีทักษะและประสบการณ์ในการทำการเกษตร ๕. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตร เข้มแข็ง	๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๒. เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต ๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น

TOWS matrix		จุดอ่อน (W: Weakness) ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. ส่วนใหญ่ทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๔. ขาดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม การเกษตร ๕. กลุ่มที่รวมกันแล้วขาดการทำกิจกรรม หรือที่การดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง
O-โอกาส (O : Opportunity) ๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้านการเกษตร ๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสเข้าถึงสื่อและข่าวสารทางเทคโนโลยี ๓. ใกล้แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร (ตลาดไท ตลาดเกษตรสุพรรณ) ๔. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๕. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น	S – O กลยุทธ์เชิงรุก - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (S _๑ S _๒ S _๓ S _๔ S _๕ O _๑ O _๒ O _๓ O _๔ O _๕) - ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) (S _๑ O _๑) - ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการลดต้นทุนการผลิต (S _๑ S _๒ S _๓ S _๔ O _๑ O _๒ O _๔) - ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย (S _๑ S _๒ S _๓ S _๔ S _๕ O _๑ O _๒ O _๓ O _๔ O _๕) - ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กรสถาบันเกษตรกร	W – O กลยุทธ์เชิงแก้ไข - พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย (W _๑ O _๑ O _๒) - ลดต้นทุนการผลิต (W _๑ W _๒ O _๑ O _๒) - สนับสนุนการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) (W _๑ W _๒ O _๑ O _๒) - สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน (W _๑ W _๔ W _๕ O _๑ O _๒) - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (W _๑ W _๒ O _๑ O _๒ O _๔)
อุปสรรค (T : Treat) ๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ๓. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๔. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมืองก่อให้เกิดค่าจ้างแรงงานสูง ๕. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายเกษตร ๖. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช	S – T กลยุทธ์เชิงป้องกัน - ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน (S _๑ S _๒ S _๓ S _๔ T _๑ T _๒ T _๓ T _๔ T _๕) - พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ (S _๑ S _๒ S _๓ S _๔ T _๑ T _๒ T _๓ T _๔ T _๕) - บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต - พัฒนาระบบข้อมูลด้านภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ - เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร	W – T กลยุทธ์เชิงรับ - สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (W _๑ T _๑ T _๒ T _๓ T _๔) - สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด (W _๔ W _๕ T _๑ T _๒ T _๓ T _๔) - สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) (W _๑ T _๕)

กำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๒) ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning)
- ๓) ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมการลดต้นทุนการผลิต
- ๔) ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการผลิตสินค้าและแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย
- ๕) ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จัดทำแปลงสาธิต และสนับสนุนปัจจัยการผลิต

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวและให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ทรัพยากรดิน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ตารางที่ ๓๐ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ(บาท)										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาการ ผลิตรายสินค้า - ข้าว	โครงการส่งเสริม การผลิตข้าวและให้ได้ คุณภาพตามมาตรฐาน สินค้าเกษตร (GAP)	๑. เพื่อพัฒนาระบบการ ผลิตสินค้าเกษตรให้ ปลอดภัยได้มาตรฐาน ๒. เพื่อให้สินค้าตรงตาม ความต้องการของตลาด และผู้บริโภค	เกษตรกร ตำบล โพธิ์พระยา หมู่ ๑ - ๗ จำนวน ๑๐๐ ราย	ศพก. เครือข่าย ตำบล โพธิ์พระยา	๑. ประชาสัมพันธ์ โครงการ คัดเลือก พื้นที่และเกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการ ๒. ประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์ เป้าหมายของ โครงการ ๓. อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีให้แก่ เกษตรกร ๔. สรุปผลการ ดำเนินงาน และส่ง ใบสมัครเพื่อขอการ รับรองตามระบบ มาตรฐาน (GAP) ๕. สรุปผลการ ดำเนินงานโครงการ	-	-	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	ศบกต. โพธิ์ พระยา
	โครงการส่งเสริมการใช้ สารชีวภัณฑ์เพื่อ ควบคุมศัตรูพืช	๑. เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ ในการควบคุมศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี ๒. เพื่อพัฒนาการผลิตให้ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ - ๗ จำนวน ๕๐ ราย	ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชน หมู่ ที่ ๒ และหมู่ที่ ๔ ตำบลโพธิ์พระยา	๑. ประชาสัมพันธ์ โครงการ ฯ ในที่ ประชุม กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและรับ สมัครเกษตรกร ผู้สนใจ ๒.จัดทำแผนการ ฝึกอบรม	-	-	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	ศบกต. โพธิ์ พระยา

ตารางที่ ๓๐ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ(บาท)										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาการ ผลิตราย สินค้า - ข้าว	โครงการส่งเสริมการ ใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อ ควบคุมศัตรูพืช (ต่อ)				๓. ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ การผลิตสารชีว ภัณฑ์ สาธิต การ ผลิตสารชีวภัณฑ์ ๔. สนับสนุน งบประมาณในการ ซื้อวัสดุอุปกรณ์ใน การทำสารชีว ภัณฑ์ ๕. สรุปผลการ ดำเนินงาน โครงการ	-	-	๕๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐ ราย	๕๐,๐๐๐ บาท	ศบกต. โพธิ์ พระยา
พัฒนา เกษตรกร / กลุ่ม/องค์กร	โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไก การทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการ ประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนากิจการ ของวิสาหกิจชุมชน	สมาชิกวิสาหกิจ ชุมชน ๓๐ ราย	วิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมผลิตข้าว พันธุ์ดี	๑. พิจารณา คัดเลือกวิสาหกิจ ชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรม พัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพ กิจการอีกครั้งเมื่อ สิ้นสุดกิจกรรม ๕. สนับสนุนด้าน ปัจจัยการผลิต	-	-	๓๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	๓๐ ราย	๖๕,๐๐๐ บาท	ศบกต. โพธิ์ พระยา

ตารางที่ ๓๐ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ(บาท)										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	โครงการการผลิต สารชีวภาพเพื่อลด การเผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้ เรี ย น รู้ ก า ร ผ ล ิต สารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ สารชีวภาพทดแทนเพื่อ ลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ ราย	ศพก. เครือข่าย ตำบล โพธิ์พระยา	๑.ประชาสัมพันธ์ และชี้แจงโครงการ ๒.ประชุมและรับ สมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร) ๔.ติ ด ต าม แ ล ะ ประเมินผลการ ดำเนินงาน ตาม โครงการ	-	-	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐ บาท	ศบกต. โพธิ์ พระยา

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลโพธิ์พระยาเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญแห่งในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี แต่ที่ผ่านมาผลผลิตไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีสารเคมีตกค้าง มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน คุณภาพความปลอดภัยสินค้าเกษตรไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้สินค้าตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗ จำนวน ๑๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗ จำนวน ๑๐๐ ราย

ระยะเวลา

เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๒. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ
๓. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร
๔. สรุปผลการดำเนินงาน และส่งใบสมัครเพื่อขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน (GAP)
๕. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๓. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ
๔. ทำทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
๕. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร
๖. ประเมินแปลงเกษตรกรเบื้องต้น ตามแบบฟอร์มการประเมินแปลงเบื้องต้น

๗. สรุปผลการดำเนินงาน และส่งใบสมัครเพื่อขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน (GAP)

๘. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท (จำนวน ๒ วัน)

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

- เกษตรกรได้รับความรู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
- เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

หลักการและเหตุผล

ตำบลโพธิ์พระยา มีศักยภาพและความเหมาะสม สำหรับเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก แต่ทว่าการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้ศัตรูพืชเกิดความต้านทานและระบาดรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรต้องเพิ่มความถี่และความเข้มข้นของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชมากขึ้นทุกปี เป็นอันตรายโดยตรงต่อเกษตรกรผู้ใช้ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอยู่ในผลผลิต ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และที่สำคัญพิษของสารเคมีควบคุมศัตรูพืชทำให้สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในธรรมชาติได้รับความกระทบกระเทือน ระบบนิเวศขาดความสมดุล สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ซึ่งสวนทางกับแนวโน้มของผู้บริโภคหรือทิศทางของกระแสโลกในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญต่อกระบวนการผลิตและผลผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยสิ้นเชิง

จากปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวทางที่จะพัฒนาให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีควบคุมศัตรูพืชลง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทน เพื่อปรับระบบการผลิตข้าวให้มีความปลอดภัย ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช เป็นกลไกการใช้สิ่งมีชีวิตทำลายศัตรูพืช ซึ่งมีความจำเพาะเจาะจงต่อศัตรูพืชชนิดนั้น ๆ ไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตผลไม่ให้เกิดความปลอดภัยได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลโพธิ์พระยา หมู่ ๑ – ๗ จำนวน ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๔ ตำบลโพธิ์พระยา

ระยะเวลา

เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านและรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ

๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม โดยกำหนดจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตสารชีวภัณฑ์ สาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑ วัน

๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณภายในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ภายในวงเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

- เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภัณฑ์
- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต
- ผลผลิตปลอดภัยจากสารเคมี
- รักษาสมดุลของธรรมชาติ

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้มีความมั่นคง
๓. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน
๔. เพื่อให้กลุ่มเมล็ดข้าวพันธุ์ดีเป็นพื้นฐานในผลิตเมล็ดข้าวในรุ่นถัดไป

เป้าหมายที่จะดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี ที่อยู่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี สมาชิก ๓๐ ราย

วิเคราะห์ศักยภาพ

๑.สิ่งที่มี

- ๑.๑ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดปลูกข้าวเป็นหลัก

๑.๒ เกษตรกรมีประสบการณ์และความรู้ความชำนาญในการปลูกข้าว

๑.๓ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบางรายมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลงจากเดิม เนื่องจากเป็นเกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จึงมีการปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ที่หน่วยงานเข้ามาถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการลดต้นทุน เช่น การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ แมลงศัตรูพืชและแมลงศัตรูธรรมชาติ การสำรวจและการวินิจฉัยโรคและแมลง

๑.๔ พื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในระบบชลประทาน

๒. สิ่งที่ขาดและสามารถจัดหาได้เอง

๒.๑ การดำเนินงานของคณะกรรมการยังมีบทบาทไม่ชัดเจน

๒.๒ การกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขาดการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. สิ่งที่ขาดและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุน

๓.๑ การพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

๓.๒ การพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการตลาด

การบริหารจัดการ

๑. ด้านการบริหารสมาชิก (ระยะเวลาดำเนินการ เมษายน ๒๕๖๒)

๑.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ

- การเลือกตั้งประธาน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน โดยกำหนดเป็นวาระ ๒ ปี ซึ่งการเลือกตั้งคณะกรรมการ สามารถพิจารณาจากความเหมาะสม ความชำนาญ ประสบการณ์

- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศอย่างเป็นทางการ

- ชี้แจงบทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้สมาชิกทราบ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปฏิบัติตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กรเป็นลายลักษณ์อักษร

- เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

- เพื่อให้สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

- เพื่อให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสามารถแบ่งกฎ ระเบียบ ออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น และมีการติดประกาศตามความเหมาะสม ส่งผลให้การผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการบริหารทุน (ระยะเวลาดำเนินการ พฤษภาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๒.๑ ระดมทุนในลักษณะการถือหุ้น

- เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน

- เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม

วิสาหกิจชุมชน กำหนดกติกา/หลักเกณฑ์ในการถือหุ้น ซึ่งต้องกำหนดเพดานหุ้นให้ชัดเจน ต้องกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ราคาหุ้น จำนวนการถือหุ้น การจ่ายผลกำไรตอบแทน เป็นต้น และต้องมีการชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและทำความเข้าใจ ตลอดจนจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

๓. ด้านวัตถุดิบและการผลิต (ระยะเวลาดำเนินการ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ในประเด็นเทคโนโลยี การผลิตที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต และการผลิตให้ได้มาตรฐาน (GAP)

๓.๒ ส่งเสริมการซื้อการรับรองมาตรฐาน (GAP) ให้แก่สมาชิก โดยชี้แจงทำความเข้าใจให้ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการทำการแบบเกษตรปลอดภัย ให้ความรู้เกี่ยวมาตรฐาน (GAP)

๔. ด้านการบริหารการตลาด (ระยะเวลาดำเนินการ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๔.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ด้านการจัดการการตลาด

๔.๒ จัดทำแผนธุรกิจ โดยมีการวางแผนในด้านต่าง ๆ และมีการทบทวนแผนการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อเป็นเป้าหมายในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำเสนอและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและแหล่งเงินทุน

สถานที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวพันธุ์ดี ที่อยู่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณภายในวงเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท

- การอบรมถ่ายทอดความรู้

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๘,๐๐๐ บาท

- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท

- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ภายในวงเงิน ๒,๐๐๐ บาท

- ขอรับการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต ดังนี้

๑) เมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์หลัก) ปทุมธานี ๑ จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๗ บาท เป็นเงิน ๒๗,๐๐๐ บาท

๒) เมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์หลัก) กข ๕๗ จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๓ บาท เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน สามารถแผนพัฒนากิจการไปใช้พัฒนากิจการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕

๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ๓๐ ราย

สอนศิลปศาสตร์
สำนักงานเกษตร
อำเภอแม่เมาะสุพรรณบุรี

ชื่อโครงการ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโพธิ์พระยา
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลโพธิ์พระยาทำการเกษตรเคมีมากกว่าอีกรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืชก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบัน เกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพแล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการเอา จุลินทรีย์ ช่วยในการเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตรลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย ตำบลโพธิ์พระยา เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๒ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่ายตำบลโพธิ์พระยา

แผนการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านและรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ
๒. จัดทำแผนการฝึกอบรม โดยกำหนดจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้
๓. สนับสนุนงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์
๓. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณภายในวงเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ภายในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าสมนาคุณวิทยากร ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในกาสาธิต ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

สอนศิลปศาสตร์
ด้านงานเกษตร
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี